

Suv. Valstiju Kare su Meksika.

Rusu nauji laimejimai Austrijoj Galicijoje.

Vokietijoje didelės riaušės dėlei maisto stokos.

Vokiečiai rodo savo geležinę ranką Lietuvoje: Lietuvių

Spauda uždrausta, Vilniuje pakarta 8 lietuviai.

Rusai paėmė Czernovitzą.

Rusų užėmimas Czernovitzo, Bukovinos sostinės, ne tik visiškai pertraukė susiėmimą tarp šiaurės ir pietų armijų, bet, duoda rusams galę tiesiogiai susiėmti nuo rubėžiaus iki Sniatyno, trumpiausiais ir parankiausiais keliais. Toks padėjimas rusams didelį palengvį tolesniems žygiams vakaruose nuo Czernovitzo.

Pasak pulkininko Sumskio, Czernovitzo paėmimas reiškia rusams visos Bukovinos paveldėjimą, kadangi iki Karpatų nėra pakeičiję apsigynimo linijų.

Pragaistingiausia batalija Volynijoje.

Nuo Lutsko iki Vladimir—Volynski eina pašėliausia artilerijų kova tarp austrų ir rusų. Austrai aimaningomis masų atakomis kelis syk buvo nugalėję priešą, bet galų gale pastarieji su laukę pagalbos susigrąžino visas savo pralaimėtas pozicijas ir paėmė 80 belaisvių ir dvi mašininės kanuolės. Kitose vietose tame fronte irgi rusai apveikė austrus ir suėmė daug belaisvių bei amunicijos ir ginklų.

Sulig Petrogrado raportų austrai vidutiniai atsitraukė 25 mylias visame Volynijos ir Galicijos fronte išėmus artimiausią apie Tarnopolį sritį. Rusams atėmus Czernovitzą ir besiantinant Lembergo iš dviejų šonų, pietvakarių fronte karo operacijos pasiekė aršiausio punkto. Rusų strategiką nuomone austrų armija turi laikyti iki paskutiniai arba, toliau atsitrukdama automatiškai privers vokiečius aplėsti savo pozicijas, kurias jie laikė maž ne visą metą.

Austrai traukia vyriausias savo pajėgas prieš rusus, kad sulauktų jų plūdimą ant Lembergo. Tačiau, kaip paskiausias telegramas skelbia, rusu kariuomena veržiasi visu Dubno—Lutsko geizkeliu su Radzivilov'a užpakalyje, ir jau arti Galicijos pasienyje miesto Brody, stovindžio pusiaukeyje nuo Lembergo.

Kita rusų armija ant Lembergo traukia iš šiaurės nuo Buczac'o linkui Halcz'o, nuo šio pastarąjo kelias į Lembergą jau labai lengvas ir beveik neapsaugotas. Šitaip besivarydami rusai nori austrų centrą pas Tarnopolį parstatyti pavojingiausiam padėjime, po kam austrų žlugimas turės būti neišvengiamu, kaip mena kariški tarmytojai.

164.000 austrų nelaisvė.

Rusai oficialiai skelbia, kad nuo pradžios užpuolimo ligi birželio 16 dienai jie paėmė suvirš 164.000 austrų nelaisvėn, 163 armotas, 266 kulkasvaizdžius, 139 bombų mėtykles. Ir sakoma, kad rusų veržimasis nei sulaukimas, nei pertraukiamas.

Nuo Lucko tvirtovės rusai smarkiai eina ant Kovelio ir Vladimir—Volynski.

Gi iš Amsterdamo pranešama, kad Viennos laikraščiai užgina didelius austrų nuostolius, apie kuriuos rusai taip labai išpučia oficialiuose pranešimuose. Nepaimta esą tiek austrų nelaisvėn, kaip kad rusai skelbia. Tie patys laikraščiai tvirtina, kad rusų nuostoliai esą tris kartus didesni už austrų nuostolius.

Vokiečiai atmušami prie Verduno.

Apie Meuse upę vokiečių smarkus užpuolimai prieš francūzų pozicijas atmušti. Vokiečiai buvo stoje kontra-

takon ties Mirusio Žmogaus kalva, kad atsimiti iš francūzų birželio 16 d. prarastas pozicijas. Be ataka atmušta.

Vokiečių atakos atmuštos ir šiauruose nuo Thiamont. Ten francūzai turi apdrūtiną kalvas No. 320 ir 321. Vokiečiai tas stiprumas daužo. Pėstiškai puolasi atakon. Bet francūzai vis juos atmuša.

Berlyne tvirtinama, kad prie Verduno daugiausia veikianti artilerija. Patei Mirusio Žmogaus kalva, anot vokiečių pranešimo, francūzai buvę stoje užpuoliam, norėję paimti daugiau vokiečių pozicijų. Bet vokiečiai užpuolimą atmušę ir 238 francūzų kareivius ir 8 oficerius paėmę nelaisvėn.

Vokiečiai karia lietuvius.

Vokiečių laikraštis „Koenigsberger Harunsche Zeitung“ braneša, kad praėjo savaitėje vokiečių teismas Vilniuje nutėisė mirtin 17 žmonių. Tarpe nuteistųjų 8 lietuviai ir 3 žydai. Visi jie kaltinami nelistikimybėje kazerio valdžiai.

Vokiečiai sulaukė rusus.

Sunkiai spaudžiamiems ir atgal varomiems austrams vokiečiai pasiūtę pagalbon didelius savo rezervos pulkus. Beto vokiečiai pradėjo užpildinti šiaurinę rusų armiją, kad tuomi neleisti rusams sijausti pagalbos gen. Brusilovo armijai.

Paskiausi raportai praneša, jog pasidėkojant tai vokiečių pagalbai, Volynijoje rusųėjimas pirmyn tapo sulaukytas. Bet Bukovinoj austrai dar neįstengė atsilaikyti prieš rusus.

Vokietijoje riaušės dėlei maisto stokos.

Londonas, 20 birželio. Iš Vokietijos vis tankiau ir tankiau girdisi balsai, kad tenai jaučiasi didelė stoka maisto. Daugelyje vietų, ypač didesniuose miestuose, alkana minia rengia prieš valdžią demonstracijas, reikalaujama parūpinti jiems maisto ar užbaigti karę.

Didesnės tokios demonstracijos šioje savaitėje įvyko Munchio ir Aix-la-Chapelle. Munchio demonstracijoje dalyvavo apie 25.000 žmonių. Susirinkusi pas miesto rotušę alkana minia ėmė šūkauti: „Mes badmiriaujam! Duokite mums duonos!“ ir pradėjo akmenimis daužyti rotušės langus.

Pašaukti kareiviai išblaškė demonstrantus; daug jų suėždė, nemaža areštavo.

Suv. Valstijų karė su Meksika.

Birželio 18 d. Suv. Valstijų vyriausybė gavo iš Carranzo ultimatumą, kuriame reikalaujama bėgyje 7 dienų atsaukti iš Meksikos visus savo kareivius. Tas ultimatumas gauta Washingtono su dideliu sujudimu. Prezidentas Wilsonas, pasitaręs su karo patarėjais, tuojaus pradėjo mobilizuoti po visą Ameriką valstijų miliciją ir siųsti juos Meksikos pasienin. Pabaigoj šios savaitės jau apie 50.000 Dėdės Samo kareivių stovėjo ant Meksikos sienos ir buvo pasirėngę kiekvienoje vietoje sutikti meksikičių užpuolimą.

Meksikičiai, matydami kad Amerika nori karės ir prie jos skubiai rengiasi, taipogi nesnaudė. Paskiausi raportai sako, jog jie turi pastatę po ginklu daugiau kaip 100.000 kareivių, gi kaip bus galutinai užbaigta mobili-

zacija, jie mano galėsį pasiušti prieš Suv. Valstijas apie 500.0000 armija.

Nors dar karė oficialiai nepaskelbta, bet birželio 21 dieną tarp meksikičių ir amerikiečių įvyko kruvinas susirėmimas ties Carrizal, 90 mylių į pietus nuo El Paso. Ant mušio vietos krito 40 amerikiečių ir apie tiek Carranzos kareivių, taipgi labai daug apbūsių sužeistų. Iš meksikičių pusės žuvo taipgi gverolas Feliksas Gomez. 17 amerikiečių kareivių, kuriuos meksikičiai suėmė tame susirėmime, nugabenti į Chihuahua. Spėjama, kad jie visi bus tenai nužudyti.

Suv. Valstijose gauda apie tą susirėmimą priimta kaippo ženklas, kad karė jau prasidėjo. Kada „Žvaigždė“ buvo jau spaudzinama, telegramos pranešė, jog Prezidentas Wilsonas prašė Kongreso suteikti jam įgaliojimą apskelbti Meksikai karę.

Da-rai Adomas Sketeris tr Kazys Pietaris.

Beveik vienu laiku mūsų nuvargusi tėvynė neteko dviejų žymių mūsų visuomenės veikėjų, daktarų A. Sketerio ir K. Pietario. D-ras Sketeris mirė kovo 19 d., o Pietaris gegužės 2 d. Mirtys suartino juodu, nors ir be to tarp jų dviejų buvo daug, kas buvo artima, bendra: abu du jėdu išėjo Maskvos universiteto mokslus, abu du buvo vyriausybės persekiojami už tėvynės meilę.

Neketienu rašyti čia jų dviejų biografijas, turin vis delto paminėti, kad d-ras A. Sketeris buvo vienas iš seniausių ir pirmiausių Lietuvos kelėjų — buvo „Varpininkas“ ir „Aušrininkas“ žinomas ten „Nenuorama“. Jo idealas buvo rusų liaudininkai Michailovskis, Cerniševskis ir t.t. Jis juos gerbė visą savo amžių. Darbavosi jais, kaip jam po pažidros liepė, tarpe savo laudies, ilgus metus praktikuodamas Žiemyje, paskiau Linkuvėje, Razalime ir prieš pat karą Papiėje. Pagaliau pačiu paskutiniu metu, per karą, jis buvo pirmutinis Lietuvių sanatorijos Jaltoje gydytojas. Kiekvienam viešam visuomenės reikalui velionis visuomet atsiliepdavo ir vargu kas dosniau palaikydavo tuos reikalus, kurių taip daug Lietuvoje. Gera jo širdis, stiprus jo protas ir lėtas būda duodavo ypatingos vertės reišti išstartu jo žodžiumi. Mirtis taip patėjo prie jo išlengva ir tuo priprištino prie to nemalonaus atsitikimo.

Visai kitaip su d-ru Pietariu. Nors šiandien gavau telegramą apie jo mirtį, bet man nesinori tikėti: toks jaunas tik pradėjęs 4-tą kryželį, toks stiprus vyras! Nejaugi tokį energingą, veiklų, kupina vilties, didžiausiu medicinos mokslu apšarvotą, pačiame sūbrendime nukirto giltinė! Gaila kiekvieno mūsų Lietuvos darbininko, bet neapsakomai gaila tokios pajėgos, iš kurios galima buvo laukti didžiausios naudos tėvynei.

Velionis išbuvęs 3 metus geriausioje Maskvoje prof. Ostroumovo klinikoje ordinatorių ir iğıjęs klinikos sistematinių vidaus ligų gydymo metodą buvo apsigyvenęs prieš karą Kaune, kur ir buvo kiekvienoje zeroje draugiško reikalingiausias narys. Nebuvo visuomenės darbo, prie kurio jisai nebūtų prisidėjęs. Kaunas jo užmiršti negalės! Karo metu iš atsikėlė Vilniun ir ten bandėsi apsigyventi ir po karą, bet tat nebuvo jam lemta. Ten Vilniuje visai, per ištisias dienas besidamas su pagalba pabėgėliams ir pats belaikydamas didelę savo pagėlių giminių šeimyną, begelbėdamas kitus, turėjo susisipausti.

Ir nejaugi šito Lietuvos milžino, kuris taip reikalingas buvo mūsų naujajai Lietuvai, nejaugi jo nebėra! Sit vobis terra levis! D—ras J. Alekna.

J. GERUTIS.

Garbenio Nuomos.

(Antra dalis. Šv. Kazimiero Draugijos išleidimas.)

(Taša.)

27 SKYRIUS.

Didelės bažnyčios ir mažos.

— Architektas esmi ir penktoje kartoje Garbenio gimnaitis.

— Malonu susipažinti su mano prietelio gimnaitiu, nors tolimu.

— Geradėjas sakai t o l i m u. Koks čia tolimas? Juk kunigų giminės laiko save tikrais gimnaitiais iki dešimtai kartai, ir nors jų giminytės kraujas seniai išvarvėjo, tačiau kunigui mirus jie reikalauja sau palaikę dalies lygiai su visais.

— Gali sau ruokoti, kaip kam patinka, ale tikra giminytė baigias ketvirtuoju laiputnu.

— Tuščia tu giminyčių, aš turiu kitą kalbą su Geradėju. Noriu pasikalbėti kas dėl bažnyčių.

— Ką sveikas su manimi kalbėsi?

— Geradėjas ne architektas, tai taip, aš ir nemanau teirautis, kaip bažnyčia statyti. Aš noriu girdėti tiktai Geradėjaus nuomonę, kas geriau: ar didelės bažnyčios, ar mažos?

— Kiekviena trioba — taigi ir bažnyčia privalo atsakyti reikalui. Neprotingas būtų tas šeimininkas, kurs statytų gyvenamąjį namą lyg su bažnyčia. Taipogi neprotingi yra anie parapijoniai, kurie stato bažnyčias ne pagal parapijos reikalo.

— Tai Geradėjaus negiri didelės bažnyčios?

— Kodėl negyres, jei ji yra reikalinga.

— Tai kas kad ir nereikalinga, bet gražu pažirėti.

— Sveikas nepamiršk, jog gražumas ir pažibos ant pinigų kruvos remias, kurių kaip tik tankiai ir netenka.

— Bažnyčia juk tai ne vieno žmogaus statoma. Čia padeda šimtai kišenių.

— Kaip viena kišenė, taip šimtai ir tūkstančiai kišenių turi dugną, gali besemiant ištuštėti, o kažkada dar nepradėjus semti pasirodo beesantios tuščios. Kas tada?...

— Kagi? Anot Geradėjaus, reikia pasitenkinti betkokia bažnyčia, lindynele? Tai išeina, vilko be bėji odama ir miškan ne be eik. Kišenių bežiurdamas ir bažnyčios nebestatyk?

— Tamsta man pasakei patarie, ir aš Tamstai pasakysiu: Pagal Jurgio ir kepurė.

Vadinasi tiek te daryk, Užsimaņes padaryti daugiau, tikrai prašiši.

— Prašau paaiškinti smulkiau. Aš kaip architektas, vartau tūkstančius, šimtais tūkstančių ir niekaip nesuprantu nei Jurgio, nei jo kepurės.

— Aš pilnai sutinku su didele bažnyčia, ale tik mes tuose, kame yra ir kam statyti; ir kam melsties. Tenai be savų parapijonų prisirenka daug iškitur su visokiais reikalais. Pabaigę bylą neaplenkia ir bažnyčios. Kas kita yra provincijoje. Čia svetimas beveik niekas neateis, tik saviškiai. Tai viena. Antra. Miestuose plaukia aukos išvairu, o sodzinje nie iškur, vien tik iš pačių sodiečių. Pertai užsimaņis pasieuti kepturė — statyti bažnyčia — pagal Jurgio galvos pasirodo ir bereikalinga ir brangu. Tamsta, kaip architektas, žinai, kiek apsiena toki bažnyčia, kur yra 24 siekianai 8, 8 plati, 2 augsta.

— Nemažiau aštuonias dešimt tūkstančių be vidaus papuošalu.

— Atsipašau. Pridėk sveikas dar kita tiek.

— Tai kamgi?

— Ugi parapijonų darbas, ar jau nieko nebereiškia?

Prašau viską samdyti už pinigus: ir vežti, ir kasti ir maišyti ir nešti, tuomet šimto šiesių dešimčių tūkstančių, kad tik užtektu.

— Juk žmonės pinigais už tai nemoka.

— Bet reiktų už viską užmokėti, jei niekas veltu nedirbtų. Laikas, padargas, gyvuliai, pačių sveikata, vis tai yra pinigai. Siuose uites nuopuolio laikuose parapija labai atjaučia bažnyčios fabrika, ypač kuomet ji yra varoma ne pagal propojos parapijonų išgalii.

Kadangi nieko nėra šime pesalyje amžino, tat ir bažnyčia, kaip ji tvirta bebuto. laikui sienkant, pradeda čia ir kitur irti. Ir tuomet parapijonams vėl bėdosi! Ka žemai pataisytumei už du aukštinu, ta augštybes pataisyti vos už kelias dešimtis, ar ir visą šimtą rublių. Taip antai vienos parapijū, kur bažnyčia buvo didelė ir augsta, jos bokšte emė slinkti iš pat viršūnės viena plyta, pasikorė ir pasidarė pavojus, kad gali par procesija nudribti. Reikėjo gelbėti. Ir kagi? Parapija užmokejo mironinkui už tą pavojingą plyta kiek? 30 rublių.

Dabar jei, apvenkę nežmoniškas išlaidas pastatymui bereikalingai didelės bažnyčios, atkreipsime į jos naudingumą, tat paregėsimė, jog šis ir neokas, ar ir visai menkas. Parapijos pakraščių gyventojai mato štolo, kaip blizga bažnyčios bokštās, kaip jo kryžius remias ir debesis, bet tuo ir pasitenkina, pasiekti bažnyčios už 10, 12, 15 versų negali. Priėina ruduo, subūra orai, pagenda ir be to prasti keičiai, sutrupėja dienės, kam čia bemaloni išėiti bažnyčion prieš dieną ir sugrįžti sutemus visam aušlapus ir purvinam? Ir tupi žmogelis namie susitraukęs, pavedęs „Dieviui ant garbės“ rudens šventadieni.

Užstoja speiguota žiema, ima pustyti, priverčia sniego iki juostos, šiaurus pliekia veidai, ir eik kad turi gerą norą ton pusėn, kame augstas bokštās kyšo. Pavasaris. Tirpsa ledai, kiura upės ir upeliai, negalima nei eiti, nei važiuoti, o bokštās blizga sau kaip blizgėjęs, bet vis par 15 versu. Vasarą berods sausa ir malonu būtų apsilankyti kažkada bebuvus didelėje bažnyčioje, ale vėl kita bėda! Pats nuvargęs darbas, ir gyvulyų privarytas. Tenkinies sulaukęs poisoio dienos, kada čia bevyks i kuri nepasiviet, ten toli-toli už laukū, už miškū. Ir vėl „Dieve tebuna ant tavo šventos garbės!“

— Tai kasgi Geradėjui regis? Ar kad didelių bažnyčių nebus, tai jau nebėdās, nebeputys, ledai nebetirps?

— Gamta bus ta pati, tik bus pigiau apgalima. Sveikas sutiksi, jog nueiti 3 — 4 versus bažnyčion ir nueiti 10—15 tai ne vis viena.

— Kagi tai reikia padaryti, kad žmonėms prašalinti neparankumą?

— Reikia didelės bažnyčios palikti Vilniui, Kaunui, Šauliams, Panevėžiui ir kitiems didesniems miestams, o provincijoje aprūpinti kunigais visas filijas ir atidaryti bent didesnes koplyčias. Tuomet bus visiems ir patogū, ir naudinga ir — kas svarbiausia — nekaštinga. Praktika pilnai tai patvirtina. Kame tik atsirado pamaldos, visi aplinkiniai gyventojai džiaugiamās spiečias i jas ir niekas nedejuoja nenuėjęs šiandien didelėn bažnyčion.

— O kaipgi bus su atlaidais be didelių bažnyčių? Kur dėsis susirinkęs svietas?

— Nieko nebus. Visupirma atlaidū nekaškiek esti, o antra atlaidams niekas nepastatė bažnyčios ir nepastatys. Kuomet tūkstančiai žmonių suplaukia išvisur vienu kartu, neiškia kažkoja neusatipine ju.

— Nors aš, kaip architektas, beveilyčiau didelės bažnyčias statyti, vienok pilnai sutinku su Geradėju. Dėl manęs tebuna Lietuvoje kiekvieniame sodzinje po bažnytelę, bytik žmonėms būtu geriau.

— Taigi. Tegu sau ne taip tankiai, ale tebutū bent par 5—6 versus kita nuo kitos. Bažnyčia—juk tai Dievo namai. Jos tikslas, kad žmonės ją dažniau lankytu ir joje Dievą garbintu. Taigi nepelkdamas nei didžiū nei gražiū bažnyčių, aš kaip kunigas, pirmoje vietoje statau dvasiška naudą, kokiū bažnyčios žmonės atneša ir pagal to sprendžiū apie Bažnyčių naudingumą. Tatai kur iš didžiūlės bažnyčios galima tikėtis didesnės dvasiškos naudos, ten tegu žmonės stato didžiulę bažnyčia o kur mažiukė bažnytelė galetu žmonėms atnešti didesne naudą, — ten tegu stato mažiukę. Bet ar didžiulę ar mažiukę bus pastate, tegu ją uoliai lanko ir joje karštai meldzias.

— Ačiū Geradėjui! klausimās užbaigtas.

(Toliaus bus.)

Apie sątikius tarp kunigū ir vargonininkū.

Referatas, kurį skaitė kun. N. J. Petkus laike Federacijos L. R. K. A. Kongreso Brooklyn, N. Y., 1915 m.

Gerbiameji Delegatai ir Delegatės!

Mes šiandieną gyvename 20 amžiuje, didžiausio progreso bet sykiu ir didžiausios kovos už būvį laikuose kada kiekvienas luomas, kiekviena profesija rūpinasi pagerinti savo būvį, pagerinti savo gyvenimo sąlygas. Lengvesniam iškovojimui sau prigulinių teisū arba išlavinimui savo amate arba profesijose visi luomai, visi žmonių draugijos sluogsniai eina i tam tikrus susivienijimus — sąjungas. Telp mes čia Amerikoje turime apart keliū šimtu, o gal ir keliū tūkstančių ivairūs rūšies pašalpinų draugysčių, dar kelis didelius stačias idėjinius ir profesionališkus susivienijimus ir sąjungas, būtent: L. R. K. A. Liet. P. Bl. Sąjunga, Moksleivių Sąjunga, Moterų Sąjunga, Liet. R. K. Darbininkų Sąjunga, Lietuvių Kunigų Sąjunga, Liet. R. K. Vargonininkų Sąjunga ir t. t. Ant galo turime kaip apvainikavimą visū liet. R. K. draugysčių ir sąjungū Lietuvių R. K. A. Federaciją. Federacijos užduotis yra apžvelgti visa Lietuviškumą visuomene, visas draugystes, susivienijimus ir sąjungas, jų reikalus, tikslus, užduotis ir sątikius tarp ivairių draugijų ir sąjungū.

Aš čia noriu nors trumpai pakalbėti apie sątikius dviejū Sąjungū ir dviejū profesijū, tarp kurių turėtų būti didžiausia harmonija, sutartis ir sątaika; būtent aš noriu pakalbėti apie sątikius tarp Vargonininkų Sąjungos ir tarp Kunigų Sąjungos, noriu išreikšti apie tas dvi sąjungas kelias mintis ir paduoti jas Federacijos Kongreso apsvartymui.

Kaip Kunigū tarp ir Vargonininkū Sąjungos yra reikalingos ir naudingos.

1. Visu pirmu, sakau, yra naudinga ir būtina reikalinga Liet. R. K. Kunigų sąjunga. Nesant Amerikoje Lietuvių Vyskupu, Kunigū Sąjungos Valdyba, o ypač Kunigū Sąjungos Seimas yra didžiausia autoritetū, kuris gali ivairių vyskupijų kunigus krūvon suvesti, apibriežti, ant kiek tai galima, visiems Lietuviams kunigams Amerikoje vienodū veikimo būdū lengvesniam pasiekimui kunigo užduoties, kunigo pašaukimo.

2. Teipgi reikalingas ir naudinga yra ir Vargonininkū Sąjunga, kad prigulintys i tą sąjungą vargonininkai teipgi lengviaus galetu išpildyti savū užduoti. Prigulintys i Sąjungą vargonininkai gali suvienytais spēkomis išleisti

muzykai pašvestą laikraštį, gali išleidinėti muzikališkus veikalėlius — gaidas, tokiū būdu pasinaudoti viens kito darbo vaisiais; gali susirinkdami pasikalbėti, kaip pasekmingiaus chorūs vesti ir valdyti, tokiū būdu gali pasinaudoti viens is kito praktikos ir prityrimo ir t. t. Tiktai reiktū, kad tarp tų dviejū profesijų y. v. vargonininkū ir kunigū būtų pilna harmonija, sutikimas, kad vargonininkai neperžengtū savū pašaukimo rubėžiū, kad ant savo susižavimū — seimū vargonininkai ne kunigus kritikuotū ir teistū, bet kad užsimtū savo profesijos reikalais. Todel naudingai būtų, kad vargonininkai, kaip mažiaus prityre, priimtū i savo tarpū vienū is kunigū kuri Kunigū Sąjungos valdyba nurodys, kaip dvasiška vadova — direktoriū, kurs ant Varg. susižavimū dalyvaudamas duotū vargonininkams patarimus ir nurodymus; tada vargonininkai niekadūs neišis i savo vėžiū.

Tolesniai reiktū, kad vargonininkai visados jaustūsi esantys kunigū pagalbininkais ir prigulmingais darbininkais nuo savo darbo davėjų — principalū, arba, ant kiek patis kunigai yra prigulmingais nuo vyskupu, kurie gali kunigū perkelti i vietos i vietą nevisados pagaliaus pasiašikindamas delko tai daro. Teip lygiai, manau, ir klebonas turi teisę pamalnytū sau vargonininkū — pagalbininkū, jeigu tojo pasielgimas arba veikimas klebonui del kokiū noris priežaščū nepatinka. Tiktai žinoma, klebonas žmoniškomū dėlei privalo duoti vargonininkui užtekinai laiko pasielškoti sau kitur vieta duokime mėnesi laiko. Tos patis taisyklės turėtų laikyties ir vargonininkas t. y. turėtų mažiausiai už mėnesio laiko pranėsti savo klebonui, jog užimama vietą namo aplieisti. Todel negera daro tie vargonininkai, kurie is klebonū pusės to reikalaudami, patis tos taisyklės neišlaiko, bet savo vietą aleidžia klebonui is kalno nepranešdami, kaip tai daug kartū yra atsitikę, arba teipogi negera daro tie vargonininkai, kurie davę žodi, apsiemę kur užimti vietą savo žodžio neišpildo, paskirtame laike nepribūna, tokiū būdu pastatydami nemaloniame padėjime kunigū klebona.

Svarbiausia kunigo užduotis yra: 1 mokinii žmones. 2, dalinti žmonėms šv. Sakramentus ir 3, vesti žmones išgaunymo keliu t. y. žmones ganyti. Tuose visuose dalykuose vargonininkas turi būti tikru kunigo pagalbininku be jokio vėdmainiavimo ir tikroje Rymo — Katalikū Bažnyčios dvasioje.

1. Vargonininkas panarnauju kunigui prie dalinimo žmonėms šv. Sakramentū, prie visū bažnytinijū apeigū, ceremonijū, pamaldū, tiktai reikia, kad vargonininkas tai atliktū dievobaimingai, žmones budavojančiai, pavyzdinai. Todel negera daro tie vargonininkai, kurie, duokime sau laike pamokalo pusbalisui be reikalo su giedoriais šneka, ir tokiū būdu nei patis Dievo žodžio ir pagarsinimū negirdi, nei kitiems girdėti leidžia, arba kurie, duokime exoquijas gieda rankas i kelnijū kišenes susikišę ir t.

2. Tolesniai vargonininkas yra kunigo pagalbininkas žmoniū mokinime. Nevienas vargonininkas mokytojauja parapijos moksleinėdū, mokina žmoniū vaikus, kaip tikėti, kaip priminėti šv. Sakramentus, mokina vaikus ir augusius, kaip Bažnyčioje gražiai melsties giedant šventas giesmes laike šv. Mišū ir kitū Bažnytinijū pamaldū ir. Čia tai yra svarbiausia vargonininko užduotis; čia tai vargonininkas turi būti ištikimiausiu kunigo pagalbininku; čia tai aiškiai pasirodo, ar vargonininkas yra tikrai katalikiškū pažirurū ir bažnytinės dvasios, ar ne. Čia, dėja, aiškiai pasirodo, kad nekuri vargonininkai nėra tikrū katalikiškū persitikrinimū, bet yra žmonėmis kartais stačiai laisvū pažirurū. Kunigas kovoja su laisvamanybe kiek galėdamas, vargonininkas kartais eina is vien su laisvamaniais prieš Kunigū politiką; prima i chorū laisvamaniais, žmones netikinčios, tikėjimū nepraktikuojančios; Bažnytinii chorū veda ant laisvamaniū — ciocilikū vakarū, arba, apart bažnytinio choro mokina kitū chorū neprigulmingā, laisvamaniškā, tokiū būdu pūsdamas i laisvamaniū dūda, stiprindamas laisvamaniū partijā ir pozicijā; turėdamas is Bažnyčios ir katalikiškos parapijos pravygimū ir užlaikymā, tarnauja sykiu ir Bažnyčios priešams, kurie niekuomu negalėtų atsižimėti ir gal greičiaus prie Bažnyčios sugrįžti, jeigu jais niekas neužsimtū ir jų dvasios nerūdrintū. Kaip tai tikrai susipratusiam katalikū skaudu yra žūrėti, jeigu, duokime yra koks socialistū arba tautiečių — laisvamaniū seimas, prakalbos arba šiaip koks apvaisščiojimas, o čia išeina ant estrados katalikū Bažnyčios vargonininkas su kokiū ten bėparpytū choru ir tenai linksmina ciocilikus ir laisvamanius dainuodamas ir jų vakarū gražindamas. To tai neturėtų būti. Teip darydami vargonininkai žemina ir užgūana katalikū jaunusius ir patis pasirodo esantys nesupratusiais katalikais arba nemokančiais būtiant savo vietos kaipo katalikai, arba pagaliaus mažai pasienčias apie katalikū idėjā. Pagal mokslo šv. Bažnyčios reiktū visiems katalikiams darbuoties, idant priešinikus šv. Bažnyčios pažeminti, „o šventū Rymo Katalikū Bažnyčia, „praplautinti“ ir „išaugstanti“ o ne prieinajū.

Iškilus kokiems svarbesiems nesupratusimams tarp klebono ir vargonininko, jeigu katras vargonininkas jaustūs nuskrastuotū, tada tas nuskrastuos vargonininkas turėtų kreipties netikiai i Vargonininkū, bet ir i Kunigū Sąjungā, kad tos dvi sąjungi išrinktū bendrā

komisija, po kokius duokime du sąnariu nuo abiejų Sąjungų, tiems nesuapratimams visuosiškai iširti; o Vargonininkų Sąjunga viena jokiū būdu neturėtų jokio kunigo klebono teisti, pasmerkti ir prieš jį kokius nors baltokus garsinti. Reikia suprasti ir atminti, jog kunigai ant tiek tikat terpažais ir rems Vargonininkų Sąjungą ant kiek ji darbuosis ir veiks naudingai savo srityje; o kaip tikta Varg. Sąjunga pradės užgauti teises Kunigų, tada ir kunigai bus priversti Varg. Sąjungą ir sąjungiečius ignoruoti ir boikotuoti; o toje kovoje spēkos čia nelygios: suprantama, kam čia prisiekti nukentėti.

Kad išvengus kokiu nors nesupratimų ir kad visame būtu tarp Kunigų ir Varg. Sąjungų pilna sutartis, reikė tu, kad Varg. Sąjunga visus savo nutarimus paduotų peržiūrėti ir užtvirtinti Kunigų Sąjungos Seimui, tada tikta Varg. Sąjungos nutarimai gali turėti savo vertę.

Ant galo vardu visų kunigų drįstu pp. vargonininkus užtikrinti, kad jeigu jie tikta bus blaivūs ir dori ir tikrai susipratūsiais katalikiškais veikėjais, tada mes kunigai vadinsime vargonininkus ne savo tarnais, bet pagelbininkais ir draugais.

Čiurlionies paroda Maskvoj,

Rimčiausias rusų dienraštis, „Russkija Viedomosti“, vadinamasis profesorių organu taip pat palankiai pamino Čiurlionį ir jo paveikslų parodą Maskvoje, įdedamas J. T. — do straipinį: „Čiurlionies Paroda“, kurį čia dedame K. Jablonskio vertime. J. T. — das, „Russkija Viedomosti“ š. m. Nr. 17-me rašo.

— Amžinatilis M. K. Čiurlionis—tai vienas istabiausių šios gadyinės dailės apsiirėšimų, kurie rodo, kokios bergždžios yra mūsų gimamosios estetikos normos. Jis buvo ne tik muzikas bei dailininkas, bet dailininkas muzikas, kuris stengėsi pripildyti tapymą visų „kompozitoriaus“ fantazijos turta. Tiesa, leistina buvo paabejoti, ar galima jo tvėrybą skirti prie tapymo, žiūrosios grožės tvėrybos. Nes jeigu dažnai literatinis talentas sutampa su reiškiamaio konkretizavimo gabumu (Gogolis, Viktoras Hugo, Gonkūras), tai daug rečiau šis gabumas esi susijungęs su muzika, labiausiai nevaizdingu, nepasakojamu ir filosofiniu menu. Antra vertus, ir dailininkų krypimas filosofijos bendrinimū sritin visuomet gresė tamsa ir šaltumu, kuris dvelkia, pavyzdžiui, iš austrų ir germanų „secesionistų“ veikalu. Čiurlionis moko šio pavojians išvengti ne tik todėl, kad buvo apdovanotas nepaprastu savo idėjų vidau regėjimo gabumu, bet ir todėl, kad juntamą jį pasauli irgi moko regėti. Jo sutaptinės kosmogonijos pozicijos gali suteikti (ivairaus pemo minčiai (žr. pav., įdomi Čiurlionies aiškinių V. Ivanovo ir V. Ciudovskio straipsniuose „Apolone“), bet jomis galima gerėtis ir vien žiūrint, kaip lengvučiais raštais ir švelnėmis varomis japonų graviūru, kinų siuvinų arba perlamutro.

— Taigi šia Čiurlionies reiškie, ne tik galvotoje ir poeto, bet ir linijū bei kolorito meisterio dar kartą iškelia jo veikalu paroda, kuria sutaisė lietuvių kometas. Tiesa, ji atidaryta kazikokioje „pabėgėliškų“ aukšybėje, kuri visai nedera nei Čiurlionies atminimui, nei pačiai jo kompozicijų platybei, betgi savo pilnumu leidžia išsiūreiti Čiurlionies dailės keliu nuo jo pradžios ligi pabaigos. Ši trumpa kelia Čiurlionis išėjo nepaprastai greitai, palaipsniui žengdamas iš prigimties pastebėjimų ir sutaptinės „sonatos, o sonatos“—iš žydrū saulingo tyrumo į aukšnę žvaigždėtą miglą. Jau pirmuose darbuose Čiurlionis buvo užėjęs ritmo problema. Pradžioje tai buvo santykiniai tarp žmogaus ir prigimties linijū, t. y. tai kas taip rūpi dabar Vakarų Europos dekoratoriū Apnijū, Dalkros sekėjū; Čiurlionies „Laidotuvėse“ moterų siluetai nusivirsionis galvomis sutampa su placiomis linijomis—grabo, langu, medžiū. Vėliau Čiurlionis ėmė įjėskoti garų sutarties pačioje prigimtyje, — debesū ir medžiū („Die-na“) gorizonto ir medžiū vertikaliū, — o nulūdūmū įvaizdinti pasitenkino vien palinkusių buriū ritmu. Kaip jis mylėjo aplinkini pasauliū, rodo ypač jo „Raigodo“ triptikas, — Druskininkū apylinkėse, nupieštos netikėtu švelniū peizažo intymumu. Ta pati gimtojo Zemaičių krašto melė jo „Angele“, — mediniam kryžiūje pakelyje, „Kapuose“—šitie plaustyti kryžiai jau visa proesija stojasi. Ir čia — vienas Čiurlionies tvėrybos raktas. Liaudies tvėrybos rašyti piauštiniū ir lietuviū varpinū stogai bei jų mytologines vaizdai davė sparnū jo fantazijai, ir ji pražydo begalinė daugybe raštu, kuriū vienas šėdėvas yra jo „Jūros sonatos“ Finale, lygi japonū geniaūs Hokusajaus „Bangai“. Taip palaipsniui Čiurlionis įgijo stebuklinga dovana dekoratyviniū statyti peizažū iš parastū ir kilta linijū, kaip antai, jo „Pasakoje“ (Nr. 73), kurioje yra Mantenjos pafoso.

— Čiurlionis atsiskė ir nuo savo pirmųjų darbu tapymo skambumo — jų tirštos dangaus melynės ir uolū bronzos, — del bendros armonijos tonalybės. Tarytum tyra jūros arba etero banga, kuri visa nuplaučia persitero per jo palitra. Nuo šio laiko kiekvienas jo veikalas patatyvas nykstandiomis variacijomis kokios nors vienos spalvos arba spalvū poros tokia yra vientisa švelniū žalmu jo „Vasaros sonatos“ arba parlamutus žalsvai-lėlinėmis varomis jo „Zaliū sonatos.“ Bet Čiurlionis dar neįjėškojo to, ko įjėško dabartiniai dailininkai matymo gir-

dėjimo analogijū (pav. Kandinskis), kurie, statydami spalvas priešpriešais, nori sunaudoti visa spa lyū įvairumu pilnybe, kaip muzikos polifonija. Todel, tikeliai kalbant, Čiurlionies naujoviskumas labiausiai apsiirėškė jo veikalu linijū turinyje, kurie, nežiūrint visū jų abstraktinumo, tokie gražūs savo grafika, tokie sakūs savo šviesumu šėšėlais. Jo naujoviskumas—linijū ritmikoje (spiraliū, vertikaliū ir gorizontaliū), kurios ištikriū daro muzikos judėjimo įspūdį, — erdvės kompozicijos drąsūme, kazikokiame tolio regėjimo tyrumu, kuris iš tiesū iškelia begalinū pasauliū eilei ir bėgi, neturėdamas vienokio bendra su dabartiniū „kubiniū“ visuomės išskaidymu.

— Bet juo toliau Čiurlionis žengė žvaigždėtou miglon, juo labiau nyko žmonės jo tapyme,—Zaltys nustelbė jame žmogū, o tie žmonės, kurie buvo like, jau klaidingai ir kartais banalinai skambėjo bendrame chore. Čiurlionis pametė pirmąjā problema sulerinti žmogū su pasauliū, pačiam pasauliū įkūrimu ritmui suprasti. Bet Kosmosas, netekęs žmogaus, artinasi prie senojo Chaoso, ir Chaosas pagavo Čiurlionį. Kaip Skriabinas, jis žuvo prislėgtais titanū svajonėse — suprasti tai, ką, gali būt, supras tik ateities žmonės, labiau apsiaršavę „tvėrybos intucija“. Bet jauoji Lietuva, davusi visos Rusijos kultūrai Čiurlionį, turi tiesė didžiūties šitū dailininkū, kuris toje gadyneje, kada tapymas paviršūtiniai formaliniai suprantamas, reiškie angštā dvasios įkvėptosios dailės pavyzdį.

Ir tikrai, reikia pasakyti, Čiurlionies tvėrybos pasiseikimas rusų ir kitū tautū visuomenėje buvo nepaprastas. Atidarymo ir uždarymo dienomis ir kaikuriuos šventadieniais kiek būdavo publikos, norinčios geriau susipažinti su Čiurlionies tvėryba, jog netildpavo salėj ir kai kuriems tekdavo laukti eilės. Del nedidumo salės ir dėl vietos trūkumo kartais publika buvo net nepasitenkinusi ir del to parodos taisytojams dažnai būdavo nemalonu ir nesmagu. Bet sunku buvo kas geriau padaryti, nes salės buvo be galo brangios, o ir tū pačią nebuvo.

Publikoje, kuri lankė parodā, daugiausia būdavo girdeiti gėrintis Čiurlionies tvėryba, jo mistika: jo genijalo pajudinti pasaulio klausimū koncepcija. Tiesa, neapsėjo ir be atekirū žmoniū aštrios kritikos.

Norinčių įgyti Čiurlionies paveikslū buvo daugybė ir nežiūrint, kad iš anksto buvo pranešta, jog paveiksiai neparduodami, nes jie sumanyti palikti tautos nuosavybe, užsiraše daugiau ne 40 žmoniū ir paliko savo adresu, prašydami pranešti jiems, ar kartais nebus galima kokiu nore būdu nupirkti tas arba kitas paveikelas.

Kai kurie panorėjo ir tikeliai nurodyti, kokius jie paveikslus norėtų įgyti. Iš viso registruota 60 paveikslū kuriuos visuomenė panorėjo nusipirkti. Tarp kitū paveikslū didžiausią pasiseikima turėjo Nr. 78 — „Kompozicija“: iš viso išreškė norā jū turėti 10 žmoniū; pakiau eina: Nr. 69 — „Ramybė“, Nr. 66 — „Mintys“, Nr. 116 — „Pasaka, Nr. 137 — „Rojus“, Nr. 208 — „Auka; jiems užsiraše po penkis žmones. Iš Zodiakuo ciklo daugiausia kam patiko 11 numeris „Sovėjas — jo pirkti užsiraše 9 žmonės.

Parodoje iš viso apsilankė daugiau kaip 8.000 žmoniū. Viso labo, su aukomis surinkta 4.140 rub. Išlaidū buvo 2.126 rub. Gryno pelno liko 2.014 rub. Beto, parduota Liet. Dailies Draugijos išleistū atvirukū už 60 rub. ir dailis išleisti Liet. Augštųjų Maskvos Mokyklū moksleiviams šelkti Drangijūs už 160 rub.

Kadangi paveiksiai nužadyti daugiausia temperū ir todėl reikalinga, kad jie stovėtų už stiklo, ir kadangi kai kuriū paveikslū rėmai netinka, tai Komitetas nutarė iš grynojo pelno 600 rub. paskirti paveikslū stoviniū pagerinti. Žinoma, to sumos labai mažai ir jos tam tikslui neuzteks, bet kiek galima ir kas galima reikia daryti, kad tie paveiksiai nepagestu. Jan dabar kai kurie jau ne taip beatrodo, kaip jie išėjo iš antoriaus rankū. Ateityje Dailies Draugijai būtinai reikia atkreipti savo domę, kad tie taip brangūs paveiksiai ilgainiū nenustotū savo vertės.

Kadangi rusų visuomenės užinteresavimas Čiurlionies tvėryba yra nepaprastai didelis, sumanyta sutaisyti nuolatine Čiurlionies paveikslū ir viso L. Dailies Draugijos muziejaus paroda, nes tas m uziejus del karo aplinkybiū atsidūrė Maskvoje, bet stoka būtu ir jų brangumas apsunkena ši sumanymū įvykdinti.

Kadangi Čiurlionies paveiksiai neparduodami, o užinteresavimas jais labai didelis ir kiekvienas todėl norėtų turėti atminimū ar vieną jų ar kitā, tai būtinai rikalinga Čiurlionies paveikslū reprodukcija. Bet čia vėl trūksta kapitalo, o tokio darbo brangumas šiuo metu ypač trukdo įvykinti ir ši taip svarbū sumanyma. Gal būti susispeiti ir pasitarę karta galėtume daugiū padaryti, bet kaip visur mums stoka norinčių pasidarbuoti tinkamū žmoniū, taip ir čia ta pati priezastis neleidžia mums atlikti to kā kitos tautos senai jau būtu padariusios.

Per parodā paaiškėjo dar vienas dalykas, kuris reikėtų atlikti arba L. D. Draugijai arba tiems, kuriū tū yra pareiga, — reikėtų patiekti kad ir trumpas katalogas su paaiškintimais.

Kadangi Čiurlionies paveiksiai yra nepaprastai turinio ir kiekvienas iš jų reikalauja tam tikro apirasakojimo, daugumū publikos ismenga ne tas įspūdis, kuris jiems turėtų paslikti, jei turėtų katalogā. Tuo dang nustoja visuomenės akys autorius. Ne karta atskaiti matyti, jog, paaiškinus kai kuriuos paveikslus, parodos lankytojai mainė savo nuomonę ir pradėjo geriau juos suprasti ir

jais gerėtis. Gi kiti, negirdėję paaiškinių ir nesupratę, sakydavo: „matyti, nepaprastas dailininkas, bet jo simboliai suprasti labai sunku.“

Kalbant apie Čiurlionies tvėrybā, atsimentant jo darbus ir gyvenimā ir matant dabartinio momento mūsų visuomenės darbus, negaliu atskiratyti viena mintimi, kuri man lėnda į galva: Čiurlionis tikras ir geriausias pavyzdys nevienam mūsų visuomenės darbininkui, o ypač mūsų jaunuomenėi.

Čiurlionis dirbdamas savo darbā mažiausia galvojo, kokiai partijai jis darbuojasi: jis tvėrė, plačiai imdamas arba, atsidavęs kūnu ir siela, kaip jo šimintis ir dvasia išėšė, su tikra tėvynės meile visos tautos, o ne kokios atskiros žmoniū grupės, ir ne vien tik savo naudai: jis darbavosi kaip tikras savo krašto pilietis, krašto, kuri jis taip mylėjo. Tuo jis augstai iškelė visū lietuviū gerā vardā, užsitarnavo garbe ir tarp sveitimačių, kurie neveltui jį vadina jaunosios Lietuvos „žemūžina.“

Gyvenam sunkiū mūsų tautai metu. Neužmirškim tikro mūsų tėvynės sūnaus pavyzdžio. „Liet. Bal.“

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje.

— Yra —
Gyvam Džiaugsmas! Sergančiam Viltis! Mirstančiam Ramybė!
Tūkstančiai Lietuvių—Katalikų priziūi prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų nariū. Bet gal dar patys, gerbiamas skaitytojau, apie šią organizacijā nėsi girdejos, o jei ir girdejai, tai gal nepamastel, kas ji yra ir delko pats neprisiršai...
Stai kas šioji organizacija yra ir kā ji duoda:
1) Apsaugoja nariū gyvaty ir moka pormirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
2) Moka pašėlos nariams—ligoniams kas savaitę po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00.
3) Selpia neigalinčius narius ir našlaičius.
4) Skleidžia apšvietā, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams veltū (dovanai).
5) Platina dorybę, suteikiant patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
6) Rūpinasi Lietuviū Tautos reikalais, remia pinigiskai ir morališkai visokias lietuviū kultūriskas įstaigas ir tt.
Instojimas į S.L.R.K.A. pigus. Mėnesinis mokeskis lengva. Norėdami gauti patraštes informacijas, kreipkitės į vietines kuopas, kurios randasi kuono viasir po visā Amerika, kur tik lietuviū apsi gyvenę, arba tiesiai pas Centro Raštininkā šiuo adresu:
J. S. VASILAUSKAS
112 North Greene Street
Baltimore, Md.

Skaitykite ir platinkite „LETUVIŲ BALSA.“

LIETUVIŲ BALSA rūpinasi žadinti lietuviū tautos samonę ir stiprina jų dvasiā, kad kantriai lauktū karo pabaigos.
LIETUVIŲ BALSA padeda švieties ir tobulinties, jis ragina tautiečius šiuo iškėrimo metu pasimokyti iš sveitimačių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabanti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina mūsų tautā.
LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas susungti tautiečius viena tautos ir tėvynės melies uosta ir paruošti kiekviena lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvaigždė ginkliai, tuojau grįžtū Lietuviū, nes tėvynės žemė pavirtusi per karā dirvonais, priarausta duobū ir grioviū, laukai ariami ir valoma, o nugriauti tėvū kapai — aptveriami.
LIETUVIŲ BALSA, dėdamas savo skiltyse kuopigiausią kainā skelbimus—įjėskojimus, gražina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažintanus.
LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusė metu) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Užsienioose metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusė metu) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skryium numeris 5 centai.
Iš Amerikos pinigūs, laiškus gauname. Siunūnėti „Liet. Balsa“ ir užsienius rusų cenzūra neklūdo.
SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkus rašto) eilutė (dalinant paslapi ir keturias skiltes) prieš tekstā — 60 kap.; po tekstā — 30 kap. Pabėgėliams, įjėskantiems giminiū arba darbo petito eilutė po tekstā — 10 kapeikiū. Amerikoje prieš tekstā 50 centū, po tekstā 25 centū. petito eilutė, giminiū įjėskantiems po tekstā 10 centū petito eilutė.
LIETUVIŲ BALSO ADRESAS:
PETROGRAD, BASKOV PER. 29.

Kada persišaldai
Išrink kokią, krutinę ir apaciais juoju
Dava Richterio
PAIN-EXPELLER
Tuoju apsaugojau nuo ligū ir sydo
Tikras tiktas su pažymėta marke
"IKARA"
26c ir 50c. Ištobulėtas vėsiuo apatiko arba
F. A. D. RICHTERIS & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Prisiuskit
Prenumeratą už
„Zvaigždę“.

Lietuvių spauda uždrausta.

Iš Lietuvos mums rašo:

Užsienyje gyvenantieji lietuviai stebėtis, kad mes vokiečių užimtoje Lietuvoje iki šiol neturime lietuviškų laikraščių ir pasikakiname tik vien vokiečių valdžios leidžiamu organu „Dabartis“. Lietuviai-pabėgėliai Rusijoje turi net keturis laikraščius, kuriuose liudosi gina savo reikalus, o mes Lietuvoje neturim nė vieno?

Šiuomi pranešame, kad po užimamo Kauno ir Vilniaus pasiilksieji Lietuvoje leidėjai ir rašėjai pirmiau išėjusiųjų laikraščių „Vilties“, „Lietuvos Žinių“ ir k. tuoj kreipėsi į vokiečių valdžią, kad leistų vėl spausti lietuviškuosius laikraščius. Prašymus atnaujino šen ir ten po daug kartų; bet vis veltui. Nevien laikraščius, vokiečių valdžia gina lietuviams spausti ir kitus raštus... taip kad faktiškai nuo vokiečių atėjimo mes turime Lietuvoje antrąjį draudimą lietuviškuosius spaudos, kai kitados buvome turėję prie rusų. Draudimas yra taip aštrus, kad nevien Amerikoje ar kur-kitur spaustu lietuviškų raštų vokiečiai i Lietuva neleidžia, bet jie draudžia Lietuvoje pardavinėti net Tiltžėje gotiškomis literomis spaustus laikraščius, ko ir laikuose rusiškio spaudos draudimo nebūdavo.

Vadžios laikraštis „Dabartis“, kurį Kaune rašo ir leidžia Prūsų oficialiai ir uniformose apsirėdę kareiviai, turi tikslą platinti Lietuvoje užstikėjama vokiečiams, bet pasekmė, žinoma, visai priešinga! Gaila, kad vokiečiai neišstudijavo „kapitolio“ uždraudimo spaudos Lietuvoje Muravjovu! Tos-pat klaidos būtų nepalidę. Laikraštis stačiai sėja neuzstikėjimą ir neapykantą. Badojuantis žmogus, sakoma, ir jovala valgyt! Nebeant laikraščius lietuvių šiuomi karo laiku turi ką-nors skaityti, bet skaito su neapykanta, o daugelyje vietų stačiai „Dabartį“ boikotuoja, kiti, kaip laikuose rusiškio spaudos persekiojimo pradeda skaityti lenkiškūs laikraščius, nes saugiai Lietuvos lenkų leista turėti bent vieną Vilniuje laikraštį, kuris eina, teisybė, po cenzūra, bet nėra valdžios, taip kai „Dabartis“ Lenkams leista parsišūdzinti laikraščius ir iš užrubežio, kaip va iš Poznaniaus. Kaip didelė yra žmonių neapykanta prie „Dabarties“ galima matyti ir iš žinių, praneštų mums pirmiau iš kito šaltinio, kad daugelis lietuvių, net kaimiečių, pamoko skaityti laikraščius gotiškomis literomis, bitik neskaityti valdžios „Dabarties.“ Delto ir tu laikraščius draudimas).

Spaudos stoka dabartiniam laikui, žinoma, mes atjaučiame kur-kas skaudžiau nē kitados, ne vien iš žingedumo, kad neturime ką karo laiku skaityti, bet mums reikia susižinojimo, rodos ir paguodos šelpime badojuančių, gelbėjime ligonių, atstatyme ūkių, reikaluose mokyklų... o čia viskas suvaržyta, viskas suparaliziuota.

Jei gausite šitą mūsų rašteli, protestuokite jūs prieš vokiečių pasielgimą, ką mums draudžia turėti savo laikraščius! Lenkai Lenkijoje, žydai Lenkijoje ir Lietuvoje veiki kiekvienamė didesniame mieste turi po savo organą, tik lietuviams vis viskas ginama.

Rusai draudė mums spauda, o dabar draudžia vokiečiai! Paskui gi jie patys prieš pasaulį kalba, bŭk lietuvių turi menką literatūrą, pas juos esą daug analphabetų... Praneškite pasauliui teisybę!

Lietuviai iš užimtosios vokiečių Lietuvos „Darbininkas“.

P. S. „Nedzielnis Kurjer Ploski“ praneša, kad „Dabarties“ redaktorius Dr. Steputaitis tapo areštuotas ir nubaustas 500 markų.

Lietuviai Rusijoje.

Samara.

Samaroje, kaip buvo rašyta, pabėgėlių yra daugiau kaip 2.100 žm. Paskutiniu metu atvažiuoja pabėgėlių iš Petrapilio ir iš Sibiro.

Vaišvilos ir Komiteto rūpinantis, buvo įsteigta siuvykla. Dabar joje darbas eina gerai. Darbininkų yra apie 40 žmonių. Siuvyklos vedėjas Bagdonavičius—žmogus darbininkas. Daugelį lietuvių siuvykloje jie išmoko siūti.

Prieš Velykas taip pat Vaišvilos ir komiteto rūpesniais įsteigta skalbykla. Tuoj įsteigus, darbo buvo mažai ir darbininkų nedaug. Dabar po Velykų Komitetui reikia tuoj atkreipti akis į skalbyklą, nes darbininkų užsirašiusių yra gana daug. Dažnai darbininkai ateina į Komitetą ir klausia: „kada mus pakviesi į darbą“. Skalbyklos butas didelis, kontora išėina į gatvę. Reiktų gauti darbo ar iš ligonių, ar iš kitur greitai.

Paskutiniu metu pradėjo didėti vaikų skaičius bendrabutyje. Komitetas turėjo nusamdyti vaikams kita bendrabutį, nes vienam pasidarė ankšta. Vaikų bendrabučio prižiūrėtoja yra Bielūnaitė. Bendrabučiuose dabar vaikų sergančių nėra.

Archangelskas.

Ir čia yra pusėtinas pabėgėlių lietuvių būrelis. Nuo vasario pradžios čia darbuojasi Lietuvių Draugijos Centro Komiteto įgaliotinis. Lig šiol yra surašyta jau apie 350 žm., bet tas skaičius vis didėja. Pavargusiems duo-

dama pašalpa, galintiems dirbti įjėškomo darbo, sergančiesiems duodamas gydymas. — Prieš Velykas buvo pakviestas iš Petrapilio Dvasiškosios Aakademijos kunigas lietuvis St. Vencius. Išbuvo čia 10 dienų. Visi, kas norėjo, galėjo atlikti išpažintį savo gimtąja kalba. Velykų pirmą ir antrą dieną buvo pasakytas po misių lietuviškias pamokslas. Per pamokslus daugelis iš džiaugsmo verkė, įsigirdę Dievo žodį tolimoje šiaurėje gimtąja kalba. Po Pamokslų buvo pagadotos kelios giesmės. Už visa, nors trumpa, pasidaravima gerb. kun. Venciaus aš, vių Archangelsko lietuvių vardu, tariu jam širdingą padėkos žodį.

Nuolatinis kunigas lietuvis Archangelske būtinai reikalingas, nes čia visur mūsų brolių ir sesutėms gresia nutautilmo pavojus. Būti gerai, kad veiklus kunigas lietuvis, noris pasidarbuoti čia tėvynės naudai, atsilieptų ir tuojaus apie tai praneštų Liet. Dr. Centro komiteto įgaliotiniui Archangelske (Pskoviki prosp. n. 65). Bus laikomas ir kelionės pinigai bus jam surašinti.

Vincas Damijonaitis,
L. Dr. Centro Kom. įgaliotinis.
„Liet. Bal.“

A + A. D-ras Adomas Sketeris.

Lietuvių Draugijos Augstųjų Maskvos Mokyklų Moksleiviams S-ipti Valdyba labai nulidus prašė, kad balandžio 19 d. mirė D-ras Adomas Sketeris, vienas pirmųjų studentų lietuvių ir visuomenės darbininkų Maskvoje.

Adomas Sketeris gimė 1859 m. gruodžio mėn. 14 d. Noreikonų sodž. Svobiškiio par. Moksleis šjo Slucko gimnazijoje ir Maskvos universitete. Baigęs universitetą daktaravo Zeimyje. Linkuvoje, Razalime ir Papijilėje. 1902 metais iš Žaimio buvo išsiųstas policijos priežiūrai i Pkova.

Pirmas jo spauzlintas raštas pasirodė „Ausroje“. Rašė „Varpe“ ir vėliau kituose laikraščiuose. „L. Uk.“ išleido nemaža jo populieri medicinos rašteliu.

Mirė Maskvoje 1918 m. balandžio 19 d., 9 val. vakaro. Buvo čia atvažinęs įjėškoti sveikatos. Palaidotas bal. 2 d. Maskvos Vedeno kalnų kapuose.

Kast. Jablonskis.

Pajieško giminių Amerikoje ir kitur.

Pabėgėliai nuo karės Marijona ir Jurgis Paškevičiai iš Kauno gub. Sialiu apskr., Sveikiųjų valsčiaus. Dabar tinitis ju antrašas: Liflandskoj gub. Stancioja Stokeln Juri Paškevičiu.

Ona Barščiauskiene įjėško sėnų Julijono ir Adomo Barščiauskių ir brolių Mikolo, Vincento, Antano ir Jurgio Dambrauskų ir kitų giminių bei pažistamų. Meldžia atsišaukti šiuo antrašu:

Gor. Moskva, Selo Bogorodskoe, Litovski Komitet Liesnoj prosp. No. 9, peradat Annie Kazim. Barševskoj.

Kazlauskytė Veronika iš Paberžėlių, Baisogalos parapijos, Panevežio aps., Kauno gub., įjėškau brolių Jozos ir Vlado, sesers Antaninos ir motinos Frozinos. Adresas: Gor. Voronez gub., Zavod Kince, pračėdnaja, Kozlovskoj.

Ignacas Stonkus įjėško Leono ir Onos Stonkų iš m. Užvenčio, Sialiu apskr., bei Augustino, Alpono, Jozos ir Onos Mineikų iš Laukuvos parap., Telšiu aps. Ma no adresas: Petrograd, Voznesenskij prosp., n. 87, b. 67.

Povilas Pimpė. iš Ukmergės apskr., Utenos par., iš Ampulo viensėdžio, įjėškau giminių ir pažistamų. Adresa: Petrograd, Masterskaja ul. Nr. 9, kv. 23.

Kareiviai: Mat. Butkis, Pačiaunės vienk., Južintų val.; Kazimieras Paršukas, Stasiškių val. Užpalių par.; Antanas Kačinskis, Maželiškių sod., Vyzuonių par.; Kazimieras Sirtis, Toleikių sod., Sudeikių par.; Jozas Indraušis, Ilidūku sod., Užpalių par.; Jozas Dapkus Utenos miest., Stasys Cepėnas, Vėlbiškių sod., Utenos val.; Jozas Vaičiūnas Bajoriškių sod., Utenos val.; Napol. Sukys, Jurbupių sod., Aluntos val., Adomas Šnuika Pakalių sod., Kusklių valsč.; Stasys Grybas, Varguolių sod., Balninkų val.; Benedik. Milešis, Čiupelkės sod., Kelmės val., Raseinių aps. — įjėškome giminių ir pažistamų. Prasmom atsiliepti adresu: Diejstvujusėjaja armija, 123 polk kont., 11 vozduchoplatelnaja rota.

Jozas Karieta Pagirių par., Ukmergės aps., įjėškau savo tėvelių, giminių ir pažistamų. Adresas: Petrograd, Kurlandskaja ul. Nr. 11, kv. 40.

Kareivis Bonaventūras Jurgutis Kauno gub., Mosėdės parap., Gaulauko sod., įjėškau giminių, pažistamų ir brolio Mykolo Kanadoje. Adresas: Diejstvujusėjaja armija 11-ja Avtomobilnaja rota.

Marijona Baltrūšaitė iš Ožnugarių, Pilviškių parap., Suv. gub., įjėškau motinos Marijonos ir sesers Levos. Adresas: Gor. Voronez, Litovskij Komitet.

Zibaidūtė Elzbieta iš Kebiškių, Pakuonio parap., Suv., gub., įjėškau brolio Prano Zibaidio Vidzių vargoninko ir dėdės Jono Pečiūliaus ir pažistamų. Adresas: gor. Voronez, Litovskij Komitet, El. Zibaitis.

Girėienė Emilija iš Zarasų miesto, Kauno gub., įjėškau brolio Mykolo Karenausko ir Aleksandro Saškevičiaus. Atsiliepkite gor. Voronez, Mogilevskaja ul. Gorodskaja pračėdnaja Em. Girėis.

Petrulaitis Jurgis iš Bučionių, Surviliškiio vals., Kauno gub. ir apskrėjo, įjėškau sėnau Benedikt 22 m. Adresas: gor. Voronez, Litovskij Komitet.

Boleslovas Gylis įjėškau tėvų, giminių ir pažistamų iš Kampiškiio kaimo, Garlevo vals., Marijampolės apa., Suvalkų gub. Atsiliepkite: Petrograd, Gialvnyj počtam-8-ja ekspedicioja, šinovníku B. Gylisu.

Veronika Budreokaitė iš Sialiu miesto, Kauno gub., įjėškau giminių ir pažistamų, prašau atsiliepti: Petrograd, 4-ja rota Nr. 8, k. 2.

Jurgis Pukelis įjėškau savo šeiminiui Heronimo Augio su dviem vaikais našlaičiais iš Kauno gub., Sialiu apa. Adresas: Petrograd, Podolskaja Nr. 38, kv. 8.

Karalina Karvelytė Kauno gub., Ukmergės aps., Subačiaus val., iš Zvilūnių sod., prašau giminių ir pažistamų atsiliepti: Petrograd, Zarotnaja ul. Nr. 80, kv. 11.

Juzė Geldutytė iš Kauno gub., Ukmergės aps., Simonių val., Skapiškio parap., Navių sod., įjėškau brolio Kastano kareivio, giminių ir pažistamų. Adresas: Petrograd, Zarotnaja ul. d. Nr. 30, kv. 11.

Viktorija Benderavičaitė iš Sandū (Kauno priemestis) įjėškau giminių ir pažistamų. Adresas: Petrograd, Zarotnaja ul. Nr. 30, kv. 11.

Ona Sirvytė iš Kauno gub., Zarasų aps., Obelių par. Giminė ir pažistami atsiliepkite: Petrograd, Zarotnaja Nr. 30, kv. 11.

Veronika Vėgėltvė, Kauno gub., Ukmergės aps., Duokiškiio par., lėduviškiio vienkiemio, įjėškau giminių ir pažistamų. Adresas: Petrograd, Zarotnaja ul. Nr. 30 kv. 11.

Mykolas Verbickas iš Migdoliškių sod. Biržų par., Panevežio apskr., įjėškau Kazio Kairio, gyvenusio Biržų Atsiliepkite: Petrograd, Ligovskaja ul. Nr. 198, kv. 356.

Petras Mežūnas iš Tamošiūnų sod., Biržų par., įjėškau giminių ir pažistamų. Atsiliepkite: Petrograd, Ligovskaja ul., Nr. 18, kv. 35.

Jurgis Zuzevičius iš Suvalkų gub., Marijampolės aps., Panemunės-Pazielių vals., Viršuziūgių kaimo, įjėškau žmonos su vaikais, tėvo, sesers Onos, giminių ir pažistamų. Adresas: Petrograd, Grečeskij pr. Nr. 12, kv. 11.

Jozas Miceika, Kauno gub., Telšiu aps., Kudzių sod., Lieplaukės parap., įjėškau savo žmonos Ursulios, brolių, giminių ir pažistamų. Adresas: Petrograd, Grečeskij pr., Nr. 12, kv. 11.

Tadeušas Liepinis, iš Ceikių sod., Sialiu aps., Kauno gub., įjėškau brolio Antano, gyvenančio Amerikos Kanadoje. Atsiliepkite: Petrograd, Fontanka, Nr. 76, kv. 26.

Marijona Krizanauskienė įjėško vyro Vaelovo Krizanausko, Suvalkų gub., Kalvarijos apskr., Krosnos vals., Birėdžių kaimo.

Ignotas Ažukas įjėško giminių ir pažistamų Suv. gub., Seinų aps., Sventezerio vals., Teizniuku kaimo.

Ignotas Ažukas įjėško giminių ir pažistamų Suv. gub., Seinų aps., Sventezerio vals., Teizniuku kaimo.

Petras Auštrevičius įjėško giminių ir pažistamų Suv. gub., Kalvarijos aps., Simno vals., Alesnykų kaimo. Adr. Kijevskaja gub., st. Fastov, der. Volica.

Petras Struskis, Kauno gub., Zarasų apskr., Rokiškiio par., įjėško tėvų, giminių ir pažistamų. Prašau atsiliepti. Mogilev, Berezovskaja. ul. d. Pirenpekvā.

Lietuvių Žemųjų technikos kursų įstatai.

Lietuvos ūkio ir troškųjų atitaisymo Sekcijos prie L. Centro Komiteto, kaip jau esame minėję, gavo leidimą steigti ūkinesios technikos kursus. Čia dedame jų kursų įstatus.

Red.

Svietimo Ministerijos privatinųjų mokyklų, klasių ir kursų 1914 m. liepos 1 d. įstatymu eidamas

„TVIRTINU“.

Laikinas Petrapilio Mokslo Apygardos Valdytojas

Ostromovas

1918 m. balandžio 29 d.

Įstatai

Žemųjų Technikos Kursų prie Lietuvių Draugijos Centro Komiteto nukentėjusiems dėl karo šelpti.

§ 1. Žemųjų Technikos Kursų tikslas—padėti atgauti sugriautas Lietuvos ūkio platinimo technikos žinių tarp lietuvių apskritai, ypač tarp sužeistųjų kareivių ir pabėgėlių.

§ 2. Kursai steigiami Petrapilyje.

§ 3. Kursai laikomi Lietuvių Draugijos Centro Komiteto n. d. k. š. lėšomis.

§ 4. Kursai susideda iš trijų skyrių: statymo, mechanikos ir elektro-technikos.

§ 5. Kursų du koncentru—bendrojo ir specialinio

mokelo. Specialinis koncentras dalijamas trimis skyriais: statymo, mechanikos ir elektro-technikos. Statymo skyriuje klausytojų mokosi: trošų statymo inžinieriais, kelių darbo prižiūrėtojus, dalidimos ir medžio tekiniojais, mūrjamo darbo prižiūrėtojus (dešimtininkais), dažymo ir sienų krėtimo meistrais, dengiamoji darbo meistrais, kerūdliu, plytų ir drenažinių triūbų dirbimo meistrais. Mechanikos skyriuje klausytojai mokosi žemės ūkio mašinų monteriais ir fabriku įrengimo meistrais mašinistais, šaltkalviais ir kalviais. Elektro-technikos skyriuje mokosi didžiųjų ir mažųjų srovieų elektromontieriais.

P a s t a b a. Klausytojai dirba mokomosiose dirbtuvėse laboratorijose, braižyklose ir fabrikose, su kuriomis Kursų vyresnybė padaro tam tikrą sutartį.

§ 6. Kursuose namai berniukai ir mergaitės ne jauni, kaip 13 metų, nežinint tikybos nei tautos, išėję pradedamosios mokyklos mokslą.

§ 7. Statymo ir kelių inžinieriais, žemės ūkio ir fabriku monteriais mokytus teprimami tik išėjusieji nemažėni, kaip dviklasės mokyklos, kursų arba baigusieji Kursuose, vienpus kurios specialybės mokslą.

§ 8. Mokslas Kursuose einamas 6 mėnesius: 3 mėnesius einami bendrojo mokslo dalykai ir 3 mėnesius — specialinio.

§ 9. Mokomoji kalba — lietuvių.

§ 10. Mokomųjų dalykų didumas nustatomas dedamomis prie šių įstatų programomis.

§ 11. Stojamieji prašymai duodami Kursų prižiūrėtojo vardu. Su prašymu reikia paduoti metrika ir mokslo liudymas.

§ 12. Mokslo mokesnį nustato Lietuvių Draugijos Centro Komitetas. Iš neturtingųjų klausytojų mokslo mokesnis gali būti neimamas.

§ 13. Prie Kursų steigiami tam tikri fondai ir stipendijos klausytojams šelpti.

§ 14. Mokyklo ir vidurinio tvarkymo klausimams spėsti prie Kursų steigiamas pedagogų taryba. Ji susideda iš visų Kursų mokytojų ir Lietuvių Draugijos Centro Komiteto atstovų; pirmininkauja jai kursų prižiūrėtojas.

§ 15. Kursai turi antspaūdą su savo vardu.

§ 16. Baigusieji vieno kurio skyriaus visą mokslą ir atlikusieji visus programos reikalavimus gauna tam tikrus liudymus.

Kancelerijos Valdytojas: (parašas).

Stalo viršininkas: (parašas).

Smulkesnos galima sužinoti Technikos Biure (Petrapilis, Baskovo gatvė. Nr. 32, but. 6, telef. 484—04).

Lietuvių balijuje.

(Feljetonėlis.)

— Na kur taip skubini Baltrini, lyg viesulo nešamas?

— Einu pas X ant Grant str. atsižinot, kur bus ši vakarų lietuvių Mokalėvių balius. Skačiau laikraščiuose pakelbima, bet gerai neišsėdėmėjau ir pamiršau.

— Nereikia tau taip tūkniot, štai už trečios užsukenos po kairei ir svetainė kur bus balius. Einava sykiu.

Juras Baltrinis da neperseniai atvykęs Amerikon iš karės sukurio, tolimais keliais, laivui besilankantui minų bei torpedų, ypač malonėjo nusizieisti savo tautiečių pagotigame susirinkime, o labiausia žingeldavo pamatyt užjuriu lietuvių viešus pasilinkėminimus. Pažįstamo patarimas tad kaip tik jam buvo parankos.

Nusipirkęs bilietą prieangyje, tiesiog smuko svetainėn graikštams jaunimo būrin, kur pastebėjo ištole kelis savo pažįstamus, bejuokinančius įvairiais sąmojais išspūsius merginas.

Netrūkus kapelija užgriežė valsą. Visuose rateliuose evedėiai sąjudo it bitės prieš spiečių, — talsėsi šokti.

Baltrinio pakinkiniai savaimi ima lanktytis i takta; negaishodamas išsitraukia iš kišeniaus baltas pirštines, skubiai jas mauja ant rankų ir selina prie jaunų gražulių būrelio ten pas veidrodį, kad vieną jų pakabinti šokti.

— Bet apie ką jos ten taip ginčijas? Palauksias, — gal kokius svarbius tautai reikalus gvildo, koki patriotinį užmojį aptaria ar tam panašiai?

Toj valandoj pribėga prie jų, ausuodama, ko neužduos, linkema Elzjutė, jau kelinta eilia apsisukus ruimtingame salione su savo Jonu Bessarniu, inžinierijos pirmo kurso studentu, labai karštu lietuviu.

— Sveikos drūtos, sesutės, kodėl nešokate? Valsas toks gražus, kad kojas kelte keliai, — pratarė i jas lietuviškai.

Barbė, kuri nuo seniai žvaivavo i Elzjutė už jaunikiu paviliojima, dirstelėjo i ja rusėiai, sutraukus savo juodus antakius ir atžėrė pilnu sarkazmo balsu angliškais žodžiais.

— Kas gi tau pasidarė? Nuo kada susibendravai su Bessarniu, jau ir žmonių kalba pamiršai. Kas čia do sakiny: „sveikos drūtos, sesutės“, — taip tik „grinorius“ išgirsi kalbant bet ne amerikiečius.

Barbė pritarė, kaip žąsys, ir kitos, kiekviena nuo savęs kokiį pašaipos žodi sviesdamos i nepageidaujama savo kompanijoj drauge. Galop, tapydamos lūpas, traukdamos pečiais visos nuo jos nusigrįžo ir vėl saviškai ėmė erzeliuotis.

Elzjutės skruostai dar skaidriau užraudonavo, jos mėlynos — žydrios akys plačiau atsivėrė, lūpos pradėjo virpti. Iš pradžių nežinojo nei kaip atremti toki netikėtą ataką. Po valandėlės bet susigriebus atkirto.

— Kokios jūs lietuvių, kad nenorit lietuviškai kalbėt ir da iš manes už lietuvių tyčiojate? Lietuvių kalba tai ne „grinorių“ ir ne vieno Jono Bessarnio kalba, bet visų lietuvių, taigi ir jūsų. Jūs varvozuodamos angliškai, kada nepridėra, lietuvių susirinkime, išėdžiante mūsų tautiečių jausmus ir duodate blogą pavyzdį mažiau apšvietėnėms mūsų sesutėms, mokindamos jas savo gimtosios kalbos drovėtis bei neapkęti, kaip ir jūs pačios. Gana jau mum pelyt anglicizmo vystykluose, pradėkime jausti ir darbuoties iš vien su visais lietuviams, paliaukim jau išgamn sekioje, lyg būtume beprotės beždžionės, stverkėmės. . . .

— „Sarap“, „šarap“, tu „sufragiete“ visiems jau įkirejai savo pamokslais, — eik pas savo grinorių ir ji pamokyk kaip reikia lietuvių mankyti! — perkirto apvallainė Katrė užsikimšdama ausis ir žviritai maumodama gumine primke.

Elzjutė, nedabaigus sakinio, mostelėjo ranka ir šuoliais nustrakėjo ton pusėn, kur Lietuvos jaunimas skambia savo tėvėlių kalba, ir pavasarį vyturiai čiunškėjo.

— Kaip paukštėkė lakioja! — o jos kalba — pačių Anginlė iš dangaus kalba, tai lakstinėgalės vakaro tyloje giesmė. Ir ji tik viena tokia! O kitos? — Sarkos ir daugiau nieko, kurios gražiausius patriotinius paraginimus temoka vie „Sarap“ais“ užrakti. — Taip dingio sau viens Juras Baltrinis lydėdamas akimis Elzjutė

Apšidarė aplinkui — visi beveik šoko. Dabtelėjo i merginų būrį pas veidrodį ir, gomuryje pajuto perkasto pipiro skonį, susiraukė. Pažiūrėjo i savo nedamautas pirštines, — papurtė galva ir kaip eit taip eit iš svetainės.

Tarpduryje vėl susitiko su tuo pačiu pažįstamu, su kuriuo buvo sykiu atėjęs.

— Kur gi sveiks vėl grūni, lyg žemės pardavęs?

— Kur? — gi namo. . . .

— Balius ką tik prasidėjo, o tamsta jau namo. Ar nerandi šokių?

Ma jas dievai tokias šokikes. „Sarkų“ pilni kampai tik nėra mūsų malonių seselių. Tegul su jom šoka tabakažindžiai „yankiniai“, bet ne mes Gedmino, Keistuko, Vytauto sūnus. . . . Patpela.

Iš Rusijos.

Pabėgėlių skaičius Petrapilėje.

Vasario 19 d. tam tikras Tatjanos komiteto skyrius surašė visus pabėgėlius gyvenančius Petrapilyje, todėl skaitlines duoda tikri žiniai.

Petrapilio mieste pabėgėlių vyrų 37.842, moterų 48.881. Iš viso — 86.723 žmonės.

Petrapilio priemėsiuose — 6.867 vyrai, 7.539 moterys. Iš viso — 14.406 žmonės.

Iš viso mieste ir priemėsiuose 101.129 žmonės.

Karo suardytų trobų atstatymas.

Petrapilis. Ukio ministeris Naumovas Ministerio taryboje inėšė sumanymą apie atstatymą sugriautųjų per karą trobų. Ministerio pranešimu, reikiąsiai atstatyti daugiau ne pusė milijono trobų. Jisai siūlo vyriausybei paimti geležį reikalingą troboms, supirkti viso meto fabriku išdirbimus, duoti fabrikoms užsakymų, už sakyti, kaip galint daugiau, cemento, rengti plytų dirbtuves, rengti medžių, reikalingų ypač laugams, durims ir kt. fronto užpakalyje padaryti statymo daiktų sandėlius.

Socialdemokratų teisimas.

Gegužės 6 d. Maskvos Tel-mo rūmuose buvo teisiami ištremtasis bėgės iš Sibiro Deržinskis, inžinierius Unšlichtas, Dušakas, „Svobodn. Tribūn“os“ redaktorius Radvanskis ir darbininkai Komarnickis ir Falšteinas. Jie buvo kaltinami, kad grūžėję prie Lenkijos ir Lietuvos Socialdemokratų partijos. Deržinskis nuteistas šešioms metams kataron, trys metai jam buvo paskaityta, Unšlichtas ir Dušakas liko ištremti, visi kiti išteisinti.

Rusijai trūksta mėsos.

Londone gauta žinia, būk delei mėsus stokos Rusijos Dūma pravedusi įstatymą, kuriuom užginta 4 dienas savaitėje valyti mėsa.

Pabėgėlių darbininkų artėles.

Orlo gubernijos jau susidarė kelios lietuvių pabėgėlių laukų darbininkų artėlės ir paėmė laukų darbus kelnuose dvaruose. Artėles organizuoja ir registruoja Centro Komiteto įgaliojimai arba tam tikri artėlių vedėjai, Artėlė turi išrinkusi savo seniūną, kuris tvarko artėlės narių vidaus reikalus ir derasi ar daro sutartis su darbdaviais artėlės vardu. Yra atsitikimų, kad artėlės, ypač pačios nuomoja dvarus.

Nauji lietuvių mokytojai.

Kovo ir balandžio mėnesiais Voroneže prie mokytojų seminarijos išlaikė egzainus ir įgijo mokytojų teises: Avižienytė Julija, Kavarskaitė Ona, Rūtytė Valerija, Ceplytė Sofija, Siaučūnaitė Ona, Budrys Matas, Kubilinskis

Antanas, Petruškevičius Vincas, Rūta Stasys ir Slavėnas Simas.

Prigėrė lietuvių mokytoja.

Gomelis. „Gomelskaja Kopeika“ Nr. 965 idėjo žinia apie traginę dviųjų žmonių, kurių vienas, kaip matyti iš pavardės, bus lietuvių, mokytoja N. Strazdaitė pabėgėlė iš Kauno gubernijos.

Kaip sako „Gom. Kop.“, ji prigėrusi prie Serstino miestelio, Mogil. gub. šokiomis aplinkybėmis. Sekmadienyje, kovo 27 dieną, N. Strazdaitė, E. Romanenkai, A. Nemkinaitė ir N. Margolikas užsėmė pasiplaukyti po vandens paplūdusį tvenkinį. Plaukytojų domė atkreipė vandens apsemta nepaprasta ažuolo dravė, i kurią plaukytojams beistiebiant laivė netekusi pusiausvyros, ir ji apsisvertusi, o joje sėdėjusieji sukrito i vandenį. Dviem iš jų paviko išsigėbėti, o Strazdaitė ir Margolikas prigėrusiu. Margoliko lavonas atrastas antradienyje kovo 29 d., o N. Strazdaitės lavono surasti nepavyko.

Žinutės iš visur.

— Londone apturėta žinia, jogei rusams daugiausia pagelbėta austrus mušti iš Japonijos jiems prisiųstos didelės armotos. Prie jų naudojami nauji rusų išrasti šoviniai. Šitų sprogimas neišpasakytai baisus.

— Meksikos sostinė Mexico City, Carranzas vyriausybės įsakymu sušaudytas Meksikos generolas Gabriel Gvira. Jis atrastas kaitu už turėtiną konferencijos su Suvalstijų generolu Pershing Dublane, Meksikoj, be Carranzas leidimo.

— Iš Konstantinopolio pranešama, kad Persijoj turkai šiomis dienomis išžudė 1.000 rusų kazokų.

Redakcijos Atsakymas.

P. Salčiui. Kada karė pasibaigs ir kokios permainos po jai įvyks krai da nepermato nei didžiausi diplomatai. Tamstos pranešavimai irgi da peranketybi, todėl jų laikraštini netalpinsime.

Paskelbimas.

Blogas oras.

Puolimas augalų lapų bei uždarytų langų žiemą tai ženklas negero oro, kuris labai kenkia lepniam augalų organizmui. Blogas oras kenkėmingai atsiliepia ir i žmones gyvenančius blogai išvėdinamose kambariuose ir jie išblyksta; nusilpeta susierzina, jų viduriai suklera. Tokiame padėjime reikia ūmos pagelbos. Pirmiausia reikia gaut užtektinai gryno oro ir naudot Amerikonišką Elkirą iš Kartaus Vyno, kad apvalyti žarnas. Ta užtikėtina gyduolė sugrąžis apetitą ir patalys virškinimą, sujudis kraujo cirkuliaciją ir kūnas atgaus spēkas sveikatai ir energija. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos Triner, Išdirbėjas, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Jei turi skaudėjimus sąnariuose pečiuose ar kojose nuo reumato ar neuralgijos uždėk karatą vilnoną apie skaudamą vietą ir paskui trink gerai Trinerio linimentu. Kaina 25 ir 50c. Per pačta 35 ir 60c.

DIDELE EXKURSIJA

po globa

AMERIKOS PAŠELUO FONDO

LIETUVIAMS NUO KARES

NUKENTEJUSIEMS

—Jo Eminencija Kardinolas Farley

Globėjas—

ant naudos karės suvargintos Lietuvos

Iron Steamboat Bendr. Garlaivis „Sirius“

in

WEST POINT

SEREDOJ, AUGUSTO-RUGPIUC. 30, 1916

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleisčių

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa. 188 pusl.	60
Antanukas. Apsakka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa. 40 pusl.	15
Bajoro Vuošvis. Apsakka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa. 68 pusl.	15
Biurokratai. Apsakka iš paskutinių ateitimi Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa. 79 pusl.	25
Gyvačių Karalius. Ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa. 81 pusl.	10
Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa. 69 pusl.	25
Išvakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa. 173 pusl.	75
Kova ties Zalgiriais. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr., V. Pietaris) Shenandoah, Pa. 31 pusl.	25
Kunigo gimine. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa. 68 pusl.	20
Kaip Elziutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa. 63 pusl.	20
Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa. 28 pusl.	10
Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir Išlaikymą	5
Kun. Dr. M. Gustaitis, Du laišku iš Kelionės	5
Kun. Dr. M. Gustaitis	5
Laisvės Metu. Apsakka iš paskutinių ateitimi. Parašė Antanas. Seinas, 1908 m. 187 pusl.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šilpnai Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiausi vyrai ir tipai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas.	1.50
Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga. 262 pusl.	1.50
Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštai kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl.	50
Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa. 41 pusl.	50
Mūsų Socialistai. Apsakka iš paskiausių Lietuvoje ateitimi. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa. 67 pusl.	15
Melagiu Dėdė. Vaizdelis iš Džukų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa. 27 pusl.	10
Mūsų Iškanytojas Jezaus Kristaus gyvenimas. Naujas patalystas išleidimas. Shenandoah, Pa. 209 pusl. su paveikslais.	75
Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa. 89 pusl.	25
Pasakyk Matuše! Agnieška, Ant. Garlaivio. Tris Satrijos Raganos apysakėlės.	15
Pradžią ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa. 235 pusl.	1.00
Paklydėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždės“ skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y.	10
Algimantas arba Lietuvis 13-ame šimtmetyje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa. 488 pusl.	2.50
Anima Villis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa. 162 pusl.	75
Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa. 354 pusl.	1.00
Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaščių Julė. Philadelphia, Pa. 380 pusl. 102 iliustracijos (paveikslai);	2.00
Audeklo aparatai	2.25
Skūros aparatai, paauskuotais kraštais	3.50
Ne mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermitte. Lietuviškai vertė Pranaščių Julė. Shenandoah, Pa. 206 pusl.	1.00
Spausis ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa. 210 pusl.	50
Sudžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išleista visas Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa. 285 pusl.	1.00
Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai.	3.00
Drutais audeklo aparatai	3.50
Skūros aparatai, paauskuotais kraštais	5.00
Vaišionių Eilės. Su velionio plačia bibliografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa. 1912. 157 pusl.	75

Našlaičiai. Likimas tuos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa. 81 pusl.	15
Pikta Dvasia. Lietuviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idiargas. Shenandoah, Pa. 72 pusl.	25
Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždės“ Spaustuvėje. Shenandoah, Pa. 1907 m.	60
Susiekaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa. 63 pusl.	20
Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Kono? Parašė kun. A. Civiškas. Shenandoah, Pa. 124 pusl.	10
Saujė nusileidžiant. Iš mūsų Kartonės. Kalėdų vakaras. Satrijos Ragana. apysakėlės. Shenandoah, Pa. 63 pusl.	15
Steponačio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštu (eilėmis ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl.	1.00
Trumpas Katekizmas	10
Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa. 47 pusl.	10
Užsiskant augščiau mirties knygas reikia kreiptis šiuo adresu:	
„ZVAIGŽDĖ“	
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.	
416 Hooper Street, Brooklyn, N. Y.	

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos žv." knygyne.

BALSAS Amerikiečių Lietuvių ir Tėvų Sventajai Leona XIII ir gyvenimai dviejų didžiųjų Dievo tarpu. Lietuvių Kun. Andriaus Rudaminos, Jezavito, ir Kunigaikščio Merkelio Gedraičio. Zemačių Vyskypas	5
BLAIVININKU KNYGELĖ arba pamokymas apie blaivybę	5
DIENELEI BREKSTANT. Žalvarnio eilės	20
GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Tačiau retas kuris atsakandai apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia puoštelį reikalingiausių apie sveikatą žinių, todėl yra naudinga kiekvienam	15
GYVOJO Ražančiaus įstatai	5
KIPSAI PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apysakėlės	5
MIESTELIO ONUTE. Sulenkęjusiems lietuviams apsakymėlis	5
MELES AUKA. Apsakka iš paskutiniųjų J. Kristaus dienų	5
OBUSITELIAI. Galerija paveikslų iš maskolio gyvenimo Lietuvoje	25
SVENTOJI AGNETE. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasikaitymui ir lošimui	25
TRUMPAS LIETUVOS APRAŠYMAS. Su paveikslais. Pamokiantis pasikaitymai kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva	25

Laiškams ir pinigams siųsti adresu:

* ZVAIGŽDĖ *

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Pirmutinis Lietuviškas New Yorko

UZEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI KREPITES PAS VYVORIS

Mes patinjom, kad butiniai yra reikalingi lietuviams New Yorko UZEIGOS NAMAS. Tągi mes ir įsteigim šį miegoms namą, kuris rūpasi po numeris 498 Washington Str., kampa Spring St., New York City. Brangų keliaujanti, kurie mano keliauti Lietuvoje, nepamirškite atsilankyti į mūsų užeigos namą, o gausite sauliniškumą patarimus. Mes patinjom kam New Yorko pasakius, pribuvusius iš kitų miestų. Susitikiam jiems ankvyje. Gydo pasakmingai moterų ligas.

PARDUODAM LAIVAKOTES

ant drūtinųjų ir greičiausių garlaivių už pigiausias kainas į Lietuvos ir Lietuvos. Siunčiam ir lietuviams pinigais visų višpatyčių.

Darom darvėrnatis pigias kaip kiti. Reikalingi laivakortų kainų, pakėmėdams iš kur ir kur nori važiuoti. Medijam kreipis pas mus su visokia reikalais į artymausi. Jums geros ar per laiškus.

Ger. J. Bartaišius & Co.

498 Washington St. Cor. Spring St. NEW YORK, N. Y.	416 Hooper St. Prie Grand St. Ext. BROOKLYN, N. Y.
--	--

261 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Profesorius S. Rakauskas

Pabaigęs muzikos konservatoriją New York'o mieste, duoda smuiko lekcijas (ant pianos, smuiko ir visų pušiamų instrumentų) savo rezidencijoje. Išmintingose atsitikimose gali atsilankyti ir mokinių namus ir ten duoti reikalaujamas lekcijas.

Kreipkitės asmeniškai arba per laiškus šiuo adresu:

PROF. S. RAKAUSKAS,
94 Clinton Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkų, Parako dūmu ir Astmos aptūrės pagelba vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolę. Turi pagyrimus nuo ratyrusių mainieriu, kaip geriausias vaistas visokiuose atsitiki muose.

PARSIUDODA VIŠOSE AP-TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c, \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,

pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment,

yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikelstėjimų šėgesmu, ištinitim, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c.

REV. MICHAEL D. IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Telephone 2713-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kamps Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilius ir karetas visokiose progose

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rūšies veikalas,

parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranaščių. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomų toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europėjiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomiausias beabejo yra aprašymai, apsuždžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kurias vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žemių. Nemazias indomų aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina	2 dol.
Audeklo aparatai	2.25
Skūros aparatai su paauskuotais kraštais	3.50

Galima gauti „Zv.“ Knygyne

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas pabaigęs daktarytis mokiusis Jefferson Medical College'je su pagarbą Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasakmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA

Prenumeratoriams

Kurių prenumeratos laikas pasibaigė, teikiantis nesivėluoti ją atnaujinti, kad nereiktų sustoti laikraščio siuntus. Užimokėjusiems iškalno už metus, duodame pasirinkti iš mūsų katalogo už 1 dolerių knygų dovaną. Užimokantį už 2 metus (\$4.25) gausa dykai Gyve nimus šventųjų drūtais audeklo aparatais.

Geriausias būdas dėl įtrimito

Neturi skotoni nei viename name

PAIN-EXPELLER

Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių būdų pas lėtinimus ir višame įsąnly.

Tikras tikrai su pažymėta marke

"IKARA"

26c ir 50c. Ištobulėtas. Visose apytobose arba stadijose

P. A. S. WINTERS & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Didesnė! Didesnė!

„TIKYBA IR DORA.“

Nuo Naujų Metų eina padidinta. Invairaus skaitymo tikėjimo ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek kiek pirma buvo. (Kiekvienas tą laikraštį skaitydamas atras nemažą savo dvasiai paguodą; atras taip pat išaiškinimą visokių abejonių ir užmetinėjimų tikėjimo dalykuose).

Laikraštis eina bu kartu į mėnesį.

Kaina liko ta pati: 75 c. metams.

Kas atsiųs už r.c. krasos ženklelį (stampą), gaus vieną numerį pasiūlygti.

Prenumeratą galima siųst ir krasos ženkleliais.

Adresas: „TIKYBA IR DORA“

1631 W. North ave., Chicago, Ill.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00.
- Užsakant abudu — \$3.25
- 2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu \$4.00
- 3) „Zvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu \$4.00
- 4) „Draugas“, — „Zvaigždė“ ir „Darbininkas“ — Visi kartu — \$5.25
- 5) „Zvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
- 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
- 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$3.00
- 8) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir Dora“ — Visi — \$5.75
- 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytiš“ \$1.50. Abudu — \$2.75
- 10) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00, „Vytiš“ — \$1.50. Visi — \$4.00
- 11) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Vytiš“, „Tikyba ir Dora.“ — Visi — \$4.50
- 12) „Darbininkas“ ir „Vytiš.“ Abudu — \$3.75
- 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytiš.“ Abudu — \$1.75
- 14) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vytiš“ ir „Darbininkas“ — \$6.50
- 15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Zvaigždė“) ir „Zvirblis“ — \$1.00. Abudu — \$2.50
- 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis.“ Abudu — \$1.50
- 17) „Vytiš“ ir „Zvirblis.“ Abudu — \$2.00
- 18) „Darbininkas“ ir „Zvirblis.“ Abudu — \$3.25
- 19) „Draugas“, „Vytiš“, „Zvirblis.“ Visi — \$3.50
- 20) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis.“ Visi — \$4.25
- 21) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, ir „Zvirblis.“ Visi — \$6.25
- 22) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, „Vytiš“ ir „Zvirblis.“ Visi — \$7.25

„Kurie per „ZVAIGZDES“ redakciją nori užsimokėti už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gauti už viršmėtiną kainą:

A. MILUKAS & CO.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra „DARBININKAS“

„DARBININKAS“ eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

„DARBININKAS“ paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

„DARBININKAS“ paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymu, rašytų pačių darbininkų.

„DARBININKAS“ paduoda svarbiausius mokytinius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus.

„DARBININKAS“ visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakėlių.

„DARBININKAS“ visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

„DARBININKAS“ nuolatai išleidinėja knygėlių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite „Darbininką“ ir jo leidinius. Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsiskant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

„DARBININKAS“

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jei trokšti apšvietos

Ar sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvasiaitvinklius, tuotą jaunimo laikraštį „VYTI“

„VYTIS“ yra vieningas ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

„VYTYJE“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

„VYTYJE“ rasi žinių iš Amerikos bei Lietuvos jaunumo mėnesio gyvenimo.

„VYTIS“ leidžiamas tautiškai — katalikiškoje dvasioje. „VYTI“ leidžia Lietuvos Vycių jaunimo organizacija.

Metam „VYTIS“ kanoja \$1.50, pusmečiui 75c.

L. Vycių organizacijos nariams „VYTIS“ siunčiamas už mėnesines mokesčiai.

Prisiųsk savo antraštę ir už 2 c. ženklelį, o viena numeris pažurejimui prisiuosime veltui.

Visais reikalais kreipkitės:

„VYTIS“

731 West 18th St., Chicago, Ill.

Jeigu nori turėti gerą ir pigų laikraštį užrašyk

„Santauka“

„SANTAUKA“ išeina kiekviena petničia 4-rių pusl., didelio formato ir kainuoja metams tik \$1.00, pusei metų 65 c. Kitose viešpatystėse metams \$1.50 pusei metų 85c.

„SANTAUKA“ paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bet ir iš viso pasaulio.

„SANTAUKA“ talpina pamokinančius straipsnius, poeziją, vaizdelius ir satyrą.

„SANTAUKA“ eina katalikiškoje tautišioje dvasioje.

Pasiūlymams vieną numerį siunčiame dykai

Santauka

2120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

„Tautos Rytas“ mėnesinis Blaivininkų laikraštis 16 puslapių didumo. Kainuoja metams tik 50c. Adresas:

REV. J. VALAITIS

28 Cherry Str. Shamokin, Pa.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jei trokšti gyvytį tikrą šviesą, užsiskyk laikraštį „Šviesa“

kuri skaitydamas pats apšvieties ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.

„ŠVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.

„ŠVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.

Visokiais reikalais kreipkitės adresu:

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

„Draugas“

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų

DIENRAŠTIS

„DRAUGAS“ duoda daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvynėje Lietuvoje, skelbia indomiausias atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuogreidžiausiai.

„DRAUGAS“ remia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rūpinasi jų reikalais.

„DRAUGAS“ kelia tautišką susipratimą, platina katalikišką lietuvišką kultūrą.

„DRAUGAS“ rašomas aiškia ir vieniems supantama kalba.

„DRAUGAS“ metams tekaustuoja tikait \$3.00, pusei metų \$1.75. Čikagoje, siunčiamas pašta, metams \$4.50. Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c.

Užrašykite „Draugas“ dienraštis metams \$6. „SAVAITINIS DRAUGAS“, Metams kaistuoja tik \$1.50. Atskiras numeris po 3c.

Visais reikalais kreipiamtis adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St. CHICAGO, ILL.

Mato Miluko

SPAUSTUVĖ

Atlieka įvairiausius spaudos darbus.

Apskaitymai už darbą suteikiami taipogi per laiškus ant kiekvieno pareikalavimo.

Syktu čia įsteigta

„Zvaigždės“ Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsiskykti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St., Brooklyn, Y. N.

Kur sucina Grand St. ir Grand St. Extension.

(Arti Union Ave.)

DOMIN. BRAZINKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79—81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo velimus ir automobilius Pasivažinėjimui Veselijoms Krikštynoms ir t. t.

Patarnavimas visiems be skirnumo Sąžiningas Užganėdinantis Greitas Ir Pigus

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Draugiju atidai

Viską ko organizacijos reikalauje no mažiausio ir pigiausio ženklelio iki puošiausio Karūnos arba Vėliavos.

Nuo menkiausio guzikučio iki Pukiausio aukšnio medalio. Visą atliekame pigai ir gerai, ir jau užganėdinom tūkstančius draugijų.

Naujos draugijos reikalaukiti sampliū, o senos pasisukit savo vieną seną ženklelį arba šarą, o mes ant paskirto laiko darbą atliksim.

VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS,

166 Melrose Str.

Montello, Mass.

—Didžiausia Krautuvė—

Visokios talpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodžių, teigvi visokių religinių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegal priiduotis 10c. stampomis, o spalvokys mano didų katalogą, kokio at vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsisakys pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygų „Bananai žiams pasakos“ vertis \$1.50, arba by kokį iš mano katalogo knygų, vertis 1 dol., dovanai. Visų senas paljtasmas.

Povilas P. Mikaluskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Juokų, pašaipos, pajuokos Laikraštis

„Zvirblis“

Nuo spalio mėnesio 1915 eina naujas vieningas visoj Amerikoje juokų ir satyros mėnesinis laikraštis vardu: „ZVIRBLIS“, kure visioms didžiai reikalingas ir labai naudingas. Už istiesius metus prekinoja tik vienas dol. Reikalimgi agentai, kurie nuo kiekvieno dolero gaus 25 centus, o už kožną šimtą surastų prenumeratorių (metinių) gaus dovanų dar (po 5 dol.). Jeigu norite naudingą praleisti luosą laiką ir širdingai pasijuokti, tuojau pasiskvieskite į savo namus „ZVIRBLI“.

Box 576 Forest City, Pa.

Dovanos!

Kas mums prisijus \$2 prenumeratos už

ŽVAIGŽDĖ

pats už save ar už kitus, gaus Dovanų už 1 dol. knygu.

Jei prie tų 2 dolerių dar pridės 35 centus, tai gaus Dovanų netik už 1 dolerių knygu, bet ir Rezončių iš brangių akmenų su pauksuota kryželiu ir škaplierių medalikėliu.

Dovanas galima išsirinkti iš sekančių Knygu:

- ALGIMANTAS ARBA LIETUVIAI 13-AME SIMTMETIJE. Istoriska apyaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. 2.50
- ANIMA VILIS. Marės Radzevičiūtės apyaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. 163 pusl. 75
- FABIOLE ARBA BAZNYCIA KATAKUMROSE. Kardinnolo Wisemano. Vertė Vytautas. 354 pusl. 1.00
- KOVA TIES ZALGIRIAIS. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) 25
- NE MIESTE LAIME. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranašičių Julė. 206 pusl. 1.00
- PRADZIA IR ISSIPLĖTIMAS KATALIKU TIKEJIMO. Parašė Vyskupas M. Valančius. 285 pusl. 1.00
- PIKTA DVASIA. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lituviškai vertė Idlagas. 72 pusl. 25
- PATRIMPO LAISKA. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. 60
- SOCIALISTAI KAS JIE? IS KUR ATSIRADO? KO NORI? Parašė kun. A. Civinskas. 124 pusl. 10
- STEPONAICIO RASTAL. Pilnas pomirtinis vlonies raštų (eilėmis ir proza) išlaidimas. 121 pusl. 1.00
- SODZIONIU TEOLOIJA. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba, šioje knygoje išdėstytas visas Katalikų Teologijos mokslas. 285 pusl. 1.00
- VAICAIICIO EILS. Su velionio plačia biografija ir paveikslu. 157 pusl. 75

Kurie užrašys ant 2 metų ir dadės 25 centus, gaus dovanų puikų knygų

Gyvenimai Šventųjų Kiekvienai Metų Dienai SU PAVEIKSLAIS

arba Daktaro Pietario Istoriską Romaną **Algimantas** ARBA LIETUVIAI XIII SIMTMETIJE.

Siunčiant pinigus adresuokite:

A. Milukas & Co.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

Antanas J Kazlauskas

Dailydė ir Kontraktorius

Stato ir taiso namus, bažnyčias ir tt.

Specialistas Altorių, Spaviednyčių ir Ambonų dirbime ir, Ofisų įrengime.

Apakaitymai už darbą išsiunčiami pareikalavus.

957 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Algimantas

arba Lietuviai XIII simtmetyje.

Parašė DR. V. PIETARIS.

Vienas puikiausių lietuvių kalboje istoriska apyaka, 5-ose tomuose

Kovos atkairo tomo 50c

Visi 5 tomai sykū 82.50

"Žvaigždė"

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS

BANKINIŠS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parfuoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmažo Pinigus visu krašty svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvių Knygų, Popierų, Abruozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas J galima užrašyti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

Telefonas, Dickinson 2266 M.
Dr. Ignotas Stankus,
 1216 S. Broad St. Philadelphia, Pa.
 OFICINĖ VALANDOS: Nuo 9 iki 11 ryto, 2-4 popietimi, 5-8 vakarais.
 NEDELIONIŠIS: 9-11 ryto, 4-6 vakarais.

Zvaigždės Agentai.

- Mr Povilas P. Mikaluskas, 249 W. Fourth St. So. Boston, Mass
- Mr Iv. Nausledas, 97 33rd str., Chicago, Ill.
- Mr. K. Jocius, P. O. Box 166 Somerville, Conn.
- Mr J Kovas, 21 Congress St. Waterbury, Conn.
- Ms. J. Jaroševičia, 1045 Washington Str Norwood, Mass
- Mr P Valukonis, 261 W. Broadway So. Boston, Mass
- Mr. John Naujokaitis, 47 Planet Str., Commercial Road, E. London, England
- Mr. A. Pugožalski, 8024 Sawinski Ave. N. E Cleveland, Ohio
- Mr. P. J. Budginas, 4549 S Hermitage ave., Chicago, Ill.
- Mr. M. Norikūnas, 166 Melrose str., Montello, Mass.
- Mr. B. Acauskas, 38 Lincoln St. Brighton, Mass
- Mr. Antanas Žurinskas, 483 Gregory St. Bridgeport, Conn
- Mr. Cas Paskartis, 40 Church Str. New Britain, Conn.
- Mr. J. Kalvelis, 222 Pine St., Rumford, Me.
- Mr. J. Navadas, Simpson, Pa
- Mr. M. Vaikšnoras, 411 Ann St., Homestead, Pa.
- Mr. Jonas Šaučunas, 41 Johnson st Bridgeport, Conn
- Mr. Vincas Jusas, 2319 Brighton ave Scranton, Pa.
- Mr. A. J. Brinlius, 71 Pine str. Meriden, Conn.
- Mr. F. Stankus, 957 Jenne Str. Kenosha, Wis
- Mr. Antanas Ramoška, 514 W. Saratoga St. Baltimore, Md.
- Mr. A. Drabišis, 51 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norint pirkti gerų farmų su triušiais, sodais, apstais laukais, ir netdirbtos geros žemės, nebrangiai lengvu išmokėjimu, kreipkitės prie mūsų seniausių teisingiausių farmų pardavėjų. Mūsų vieništeliai esame užstoja ir apgyvendina didžiausias lietuvių fermerių kolonijas Amerikoje. Kur apgyvendinome 200 lietuvių farmose, kurie turi ir Ukilkas Draugystės ir kurie trumpu laiku rengias išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams Ukilinkytės laikrašty. Pa didžioji lietuvių fermerių kolonija randa su geru derlingu laukų puikliausioj apylinkėj mieste Scottvilles ir portavo mieste Ludington, Michigan Valstijoje, Mason County. Toj puikioj apylinkėj mūsų turime daugybė visokių farmų parduoti, ant kurių galima kelti Ukilkaščius lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite tuo ir įdėkit už 4 centus krastos ženkliu, mūsų prisigamto tos kolonijos žemlapį ir parduodamųjų farmų puikų Katalog su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gyvenimo. Adresuokite.

A. KIEDIS & CO.
 Peoples State Bank Building
 Scottville, Michigan.

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes apt visokių lielijų į kraują ir iš kraują.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausių krautuvių vrykių drabalių, šerėvyčių ir skrybėlių; turime didelį departamentą aukštinų daiktų: laikrodžių, šėdų, splykių, ir tt. Drauge užlaikome didelį akryžių visokių knygu; maldaknygių, istorijų, poesių ir tt. Noridamas ką pirkti pirmiausia atėik pas mus, o būsi užgaudintas.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.
 Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų teptorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistiška dekoruoja vidurį bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey

“ŽVAIGŽD SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORINIŠ DARBUS GERAI, PIGIAI IR G

DRUKUOJA: KNYGAS, Cirkuliorius, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS, VISITING IR BUSINESS CARDS, UKVETIMUS, VESLJŲ, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkis ant adresu:

3654 Richmond St Philadelphia, Pa

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garst Belgų Kardinnolo Mercier gramata apie „Tikrą Patrijotizmą ir Išlaikymą“ atpausta knygutė formoje (su Kardinnolo paveikslu), gaunama „Žv.“ redakcijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 418 Hooper St., (ties Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c., 12 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$5.50. Adresuokite:

“Žvaigždė”

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
 arba
 416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.